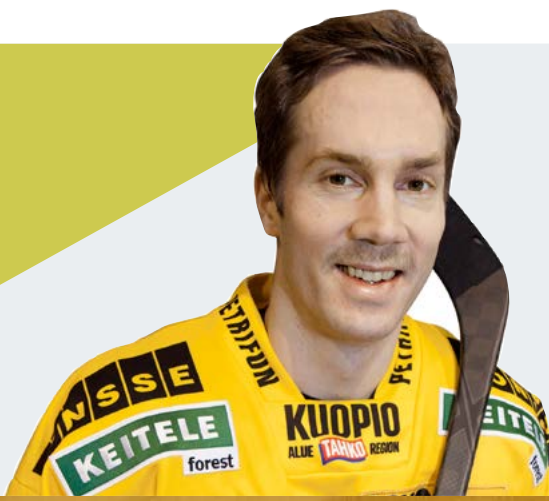

16 19.11.2014

KIRKKO & KOTI

**Sami osallistuu
Movember-
kampanjaan**

→ 5

**Arjen
kansalaisdiakonia
on kasvussa**

→ 2

**Kutsu yhteyteen-
messussa
ei pönötetä**

→ 15

**Rokkarin rankka
matka Nepaliin**

→ 16

Seurakuntien uudet luottamushenkilöt

→ 7-9

Näkymätön auttaja

Kirkon perheneuvonta on auttanut kriiseissä jo seitsemänkymmentä vuotta.

Seurakunnat tekevät paljon näkymätöntä, mutta sitäkin tärkeämpää työtä. Yksi esimerkki tällaisesta on Kuopion seurakuntien perheasiain neuvotte-luksen tarjoama apu. Sen asiakas-määrät ovat muutama viime vuoden aikana vakiintuneet hieman yli 500 kävijään.

Kirkon perheneuvontaan hakeudutaan parisuhteen ongelmissa ja perheen kriiseissä.

”Jokaisella pitää olla oikeus hakea apua ilman, että tieto tulisi julkiseksi. Vaitiolovelvollisuus ja luottamuksellisuus ovat meille tärkeitä toimintaperiaatteita. Siinäkin mielessä meitä siis

voisi luonnehtia näkymättömän työn tekijöiksi”, Kuopion perheasiain neuvotte-luksen johtaja **Irene Venejärvi** kertoo.

Perheneuvonta tekee työtä, jonka tuloksia ei voi euroissa mitata. Ilman sen tarjoamaa apua saattaisi kuitenkin syntyä paljon inhimillistä kärsimystä – ja lopulta myös iso lisäasku yhteiskunnalle.

”Riittävän ajoissa avun piiriin hakeutumalla voidaan ennaltaehkäistä ongelmien syvenemistä ja auttaa ihmisiä luomaan toimivampia malleja ristiriitojen ratkaisemiseen.”

Seurakuntavaalit ovat ohitse ja uudet luottamushenkilöt valittu.

”He ovat omalta osaltaan mukana

päättämässä kirkon tulevista toimintalinjauksista. Jotta kirkko pystyisi tekemään ennaltaehkäisevää työtä, tarvitaan resursseja niihin palveluihin, joihin on tulijoita.”

Kuopiossakin juhlistaan

Juhlavuoden kunniaksi Kuopion perheasiain neuvottelukeskus järjestää avoimien ovien tapahtuman Arkissa 19.11.

Ensi vuoden puolella Kuopion perheasiain neuvottelukeskus puolestaan täyttää viisikymmentä vuotta. Sitä juhlistaan musiikkikeskuksella 25.2. Ohjelmassa on muun muassa **Tommi Hellstenin** ja **Joel Hallikaisen** yhteisiesiintyminen, jossa puhe ja musiikki vuorottelevat.

PERHEIDEN PARISSA VUODESTA 1944
MED FAMILJERNA | RELATING WITH FAMILIES

KIRKON PERHENEUVONTA 70 VUOTTA
KIRKANS FAMILJERÄDVNING | CHURCH FAMILY COUNSELLING

✚ **Kuopion** kaupunki on myöntänyt Vuoden 2014 Turvallisuusteko -palkinnon perusopetuksen iltapäivätoiminnan palveluntuottajille, joista yksi on Kuopion evankelis-luterilaisten seurakuntien yhteinen lapsityö. Palkintona myönnetään vuosittain kiertopalkinto ja kunniakirja.

✚ **Marraskuun** alussa koontunut kirkolliskokous päätti muuttaa kirkkolakia ja kirkkojärjestystä siten, että niissä huomioidaan ehdotettu laki valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin.

Ehdotetun rahoituslain mukaan seurakuntien hoitamia yhteiskunnallisia tehtäviä korvataan valtion talousarviomäärärahas-

ta maksettavalla rahoituksella. Samalla luovutaan seurakuntien yhteisövero-osuudesta.

Kirkolliskokous jätti raukemaan keväällä tehdyn edustaja-aloitteen. Aloitteessa esitettiin nykyisten vihikysymysten ohien lisäkysymyksiä avioliittoon vihkimisen kaavaan uusperheiden vihkimisiä varten.

✚ **Tekstaritupu** täyttää tänä vuonna kymmenen vuotta. Kyseessä on seurakuntien matalan kynnyksen mobiiliauttamispalvelu alueensa kouluikäisille tytöille ja pojille. Palvelu auttaa ja tukee kouluikäisiä erilaisissa elämäntilanteissa ja erilaisten elämänskysymysten äärellä. Yhteyttä voi ottaa tekstiviestillä tai sähköpostilla. Vastauksen saa kouluaikoina jo vuorokauden kuluessa. Viesteihin on vastaamassa lähes 250 kir-

Tekstaritupu on auttanut jo kymmenen vuotta.

HANNU JUKOLA

Apua aidosti sydämeltä sydämelle

Halu auttaa toista ihmistä kasvaa koko ajan.

Suurella Sydämellä -verkosto madaltaa avunpyynnön ja vapaaehtoisen auttamisen kynnyksiä ja lisää yhteistä vastuuta.

”635 000 suomalaista elää köyhyysrajan alapuolella. Pienituloisissa perheissä elää noin 100 000 lasta ja nuorta. Apua tarvitaan monin paikoin enemmän kuin sitä pystytään antamaan.” Nämä lauseet perustelevat Yhteisvastuukeräyksen 2015 kotimaan keräyskohdetta: Suurella Sydämellä -verkoston laajentamista maanlaajuisesti.

Suurella Sydämellä on nyt osa Kirkkopalvelujen toimintaa. Palvelun tuottajana työskentelee tamperelainen **Ilkka Kalmanlehto**, jonka tien vapaaehtoistoiminnan kehittäjäksi ja Suurella Sydämellä -airueksi viitoittivat omat auttamiskokemukset: ”Menin Mummon kammariin talonmies pikkarakseksi. Vaihdoin muun muassa palovarointimen pattereita.” Aika pikkarakseksi tuo sisältöä ja syvyyttä Kalmanlehdon elämän murrosvaiheeseen. ”Minusta muokkautui silloin versio 2.0.”

Vuonna 2005 alkoi pulpahdella ajatuksia siitä, miten vapaaehtoistoiminnassa voisi käyttää internetiä. Kalmanlehdon ja diakoniajohtajien näystä tuli yhteinen. Keväällä 2006 alkoi Tampereen seurakuntien Suurella Sydämellä -palvelu vapaaehtoisten rekrytoimiseksi.

”Verkko ei rajoja tunne. Yhteydenottoa alkoi tulla Mikkelistä ja pääkaupunkiseudulta”, Kalmanlehto kuvailee. Juna ei pysähtynytäkään, palvelu kasvoi. Nyt mukana on 40 paikkakuntaa, joilla seurakunnat ovat olleet moottoreita paikallisen ja samalla valtakunnallisen auttamisverkoston luomisessa.

Kalmanlehdon mukaan avara tehtävätarjonta on palvelun elinehto. ”Kun meillä oli aluksi tarjolla vain kirkollisia kahvinkerhoja, juttu lähtenyt lentoon. Aloim-

me miettiä, mitä diakonit tarvitsisivat. Syntyi digirinki, joka auttoi vanhuksia tv-asennuksessa.” Tehtävien siirtyttyä digiaikaan vapaaehtoisia löytyi uudella tavalla ja uusista ryhmistä.

Arjen kansalaisdiakonia nousee

Vapaaehtoistoiminnasta puhuessaan Ilkka Kalmanlehto puhuu arjen kansalaisdiakonias- ta ja sen kasvusta.

”Suurella Sydämellä viestii verkon kautta heikkojen auttamisesta. Kriiseissä voi saada apua joltakulta toiselta.”

”Yhteisvastuu tuo Suurella Sydämellä -palvelulle lisää mahdollisuuksia toimia. Autetaan yksinäisiä, heikoimpia, köyhiä ja yhtäkkiä pu- toavia. Auttaminen on helppoa verkon kautta – kenelle tahansa – vähitellen koko Suomessa”, Kalmanlehto korostaa.

Puhdas sydän ja aitous ratkaisevat

Kun Yhteisvastuu nostaa Suurella Sydämellä -palvelun valtakunnalliseen tietoisuuteen, lähimmäisyys on puheenaiheena Hangosta Utsjoelle. ”Minä voin auttaa ja siten saada eväitä omaan reppuun. Ja entistä enemmän voimme auttaa lähellä niin ammattilaisina kuin vapaaehtoisina.”

Useilla paikkakunnilla Suurella Sydämellä etsii auttajia, mutta lähitulevaisuudessa pal-

velun on tarkoitus laajeta myös toiseen suuntaan koko maassa. ”Pyydä apua -palvelua laajennetaan. Seurakunnat ovat tämän mahdollistajana”, Kalmanlehto painottaa.

Seurakunnissa ihmisten avuntarve konkretisoituu diakoniaavustanoitoilla. ”Ammattilaisavun ympärille voidaan rakentaa vastuuta toimintaa vapaaehtoisuudella. Ruoka-apua vapaaehtoisten lahjoituksista, apua ulkoiluun tai erilaista neuvonta-apua esimerkiksi raha-asioiden hallintaan. Usein vapaaehtoisia kuunnellaan ihan erilailla kuin omaa lähisukulaista.”

Vapaaehtoinen voi olla kuuntelijana ja keskustelijana lähellä häntä, jonka mielessä kuohuu tai joka ei yksinäisyydessään ole pöytäseurueissa mukana. ”Puhelimesta ja verkosta ihmiset kertovat erittäin avoimesti asioistaan, kuten rahakriiseistä ja masennuksesta.”

Kalmanlehto painottaa, että on kyse aina ihmisen auttamisesta ja ihmisten kohtaamisesta, vaikka väylänä on verkko. Netin myötä auttaminen laajenee etsivään suuntaan. ”Verkko vie suljettujen ovien taa, sinne missä ei ole edes ovikelloa.”

Pop-up -auttaja tarttuu hetkeen

Kuvatussaan nyky-Suomea Kalmanlehto puhuu polarisaatiosta: On niitä, joilla menee hyvin, ja niitä, joilla menee huonosti. Kuilu näiden välillä kasvaa kasvamistään. Toisaalta elämä teknologisoituu ja aikaa käytetään verkossa. Kolmanneksi yhteisöllisyys ja jo kadottuksi luultu naapuripuu nostavat päätään. Ilkka Kalmanlehto puhuu uskomattomasta halusta auttaa: ”Kai mä voin olla mukana,

Suurella Sydämellä -palvelun tuottaja Ilkka Kalmanlehto korostaa auttamisen ja rakkauden tekojen viestiä sekä yhteyttä pyhän kokemiseen.

vaikka en kuulu kirkkoon. Haluaisin auttaa. Mitä voisin tehdä?” Tätä kuulen jatkuvasti.” Kalmanlehto haluaa tukea pop-up -tyyppistä auttamista: kun yhteisö tai ryhmä tarjoaa omaa panostaan auttamiseen tai tarvitsee apua auttajien rekrytointiin, siihen tulisi tarttua heti. Hetkessä syntyneet toiminnot tuottavat sekä apua että uusia kontakteja aut-

tajien välille. Pulpahtaahan avun tarvekin usein yllättäen tai viimeisen korren katkettua.

Kalmanlehto myöntää, että vapaaehtoistyössä kilpaillaan niin tekijöistä kuin rahoituksesta.

”Auttajat ja järjestöt ovat kiinnostuneita liittymään Suurella Sydämellä -verkostoon. Uskon, että pelissä pärjää se, joka organisoi auttamisen parhaiten, aidoimmin ja internetin avulla. Puhdas sydän ja ai-

tous ratkaisevat.”

Kirkolla on hyvät mahdollisuudet tähän.

”Viime kädessä on kyse valtavasta muutoksesta. Kenellä on oikeus määritellä, mikä on oikea tapa kertoa kirkon sanoma tai miten se tehdään todeksi arjessa?”

Kalmanlehto korostaa arkisten rakkauden tekojen viestiä, syvää merkitystä ja yhteyttä pyhän kokeamiseen.

kon kasvatuksen ammattilaista. Tänä vuonna Tekstaritupulle on tullut noin 10 000 viestiä loka-kuun loppuun mennessä.

✚ **Vuodesta** 1986 käytössä olleeseen virsikirjaan on tulossa suomenkielinen ja ruotsinkielinen lisäviikko. Suomenkielisessä lisäviikossa suurelle yleisölle tunnettuja lauluja ovat muun muassa *Amazing Grace* (Oi ihmeellistä armona), *Morning has broken* (Aamu on tullut) ja *Maan korvessa kulkevi lapsosen tie*.

Kirkkohallituksen täysistunto on jo hyväksynyt ehdotuksen virsikirjan lisäviikosta. Esitys lähetetään vielä kirkolliskokouksen päätettäväksi.

✚ **Kansainvälinen** raamattupäivä järjestetään tänä vuonna maanantaina 24. marraskuuta, jolloin eri puolilla maailmaa toivotaan ihmisten ja kaikenkokoisten kristillisten ryhmien lukevan ja jakavan Raamattua luovilla tavoilla julkisesti ja netissä. Osana kansainvälistä tem- pausta käytetään #BibleCelebration-hashtagia, jonka avulla Raamattuun liittyvää sisältöä jaetaan sosiaalisissa medioissa.

Risut ja ruusut vaaleissa

Seurakuntavaalit on saatu päätökseen ja luottamushenkilöt tulevalle nelivuotis- kaudelle on valittu. On aika katsoa kriittisesti peiliin ja miettiä, missä onnistuttiin ja missä on kehittämisen varaa.

Suurin epäonnistuminen oli tietenkin äänestyspro- sentin lasku viime vaaleihin verrattuna. Muutamissa edellisissä vaaleissa äänestysaktiivisuutta onnistuttiin kasvattamaan ja nyt suunta muuttui.

Tämä on erityisen huolestuttavaa, sillä äänestysprosentti on jo muutenkin erittäin alhainen. Voiko kirkollisessa päätöksenteossa edes demokratiasta enää puhua?

Ehdokkaiksi toivottiin kaiken ikäisiä ja erilaisia seurakuntalaisia. Tämä oli toinen suuri epäonnistuminen. Nuoret ehdokkaat loistivat poissaolollaan ja se vaikutti varmasti myös nuorten alhaiseen äänestysaktiivisuuteen. Ei tarvitse olla nuori ajaakseen nuorten asioita, mutta yleensä ihmiset äänestävät mielellään suunnilleen oman ikäistänsä ehdokasta.

Ennakkoäänestyspaikkojen osalta saatiin kiitosta erityisesti Kuopion torin ja kaupakeskusten osalta. Toriäänestys kannattaa ehdottomasti säilyttää ja siitä voi tehdä vielä suuremman tapahtuman. Myös alatorin Arkkiin kannattaa laittaa yksi äänestyspiste.

Ehdokaslistojen ja ehdokkaiden esittelyyn kaivat- tiin lisää läpinäkyvyyttä erityisesti puolue- ja herätysliiketaustojen osalta. Vaalikonetta käytettiin ahkerasti ja tämä onneksi osaltaan auttoi hieman päätöksenteossa.

”Usko hyvän tekemiseen jatkuu

Kuopiossa esitteellä on pitkä perinne ja ehdokkaat esiteltiin kuvan kanssa myös Kirkko ja koti -lehdessä. Palautteen perusteella tätä toivotaan edelleen. Vaalit näkyivät muutenkin kaupunkikuvassa ja paikallisessa mediassa todella hyvin. Oliko näkyvyyttä mainonnan kautta jopa liikaakin, sekä valtakunnallisesti että paikallisesti? Tästäkin on käyty keskustelua.

Toivotan valituille luottamushenkilöille onnea, voimia ja siunausta tulevaan kauteen. Kirkon tulevaisuutta rakennetaan nyt. Edessä on myös vaikeita päätöksiä.

Lämmin kiitos kaikille ehdokkaille, vapaaehtoisille vaaliavustajille ja äänestäjille.

Jatkamme yhdessä työtä ja Uskomme hyvän tekemiseen.

MINNA SIIKANIVA
minna.sikaniva@evl.fi

KOLUMNI

Talviomenan huoneessa

Olen rakentanut mieleeni huoneen. Pyydän sinut sinne kylään kuvailamalla sen niin tarkkaan kuin on tarpeellista.

Huone on hyvin avara ja siellä on vain vähän tavaraa. Huoneessa on nojatuoli ja neliönmuotoinen pöytä. Nojatuoli on pehmeä, se muotoutuu istujansa mukaan. Pöytä on matala, se on sukua sohvapöydille. Pöydällä palaa pieni kynttilä. Kynttilän vieressä pöydällä on valkoiseen silkkipaperiin kääritty talviomena.

Minä vierailen tässä huoneessa talviomenan vuoksi. Istun nojatuoliin ja katson talviomenaa. Välillä suljen silmät ja ajattelen talviomenaa. Ja taas, kun avaan silmät, katselen talviomenaa. Siinä se on, on vaan ja kypsyy.

Tulen huoneeseen maailmasta, jossa tehdään paljon. Toimitetaan, suoritetaan, pärjätään, suunnitellaan, huolehditaan, ehditään, osataan, analysoidaan ja jaksetaan. Usein tulen talviomenan huoneeseen hyvin hyvin hengästyneenä. Tulen tänne maailmastani muistuttaakseni itseäni, että minussa itessäni, ja maailmassani, on paljon asioita, jotka kypsyvät ja kehittyvät niin kuin talviomena.

Talviomena ei suorita mitään. Se kypsyy, koska se kypsyy. Se on vaan. Ja se kypsyy.

Tässä huoneessa nojatuoli on minun silkkipaperini ja minun on lupa olla vaan; olla rauhassa ja antaa asioiden kypsyä, antaa itselleni aikaa tapahtua. Katson talviomenaa, suljen silmät, ihmettelen, kuulostelen ja opettelen. Melkein kuulen, kun silkkipaperi ratisee talviomenan kypsyessä ja minun nojatuolini huojuu hiljaa, hyvin hiljaa hengitykseni rytmiin.

Jos tämä huone avautuu sinulle vaikka pieninäkin välähdyksinä, muutamina kuvina tai hengenvetoina, olet tervetullut takaisin milloin vaan. Nojatuoli muotoutuu juuri sinulle sopivaksi, pöydällä palaa sinun kynttiläsi, talviomena silkkipaperissaan on juuri sinua varten. Voit asetella pöydän ja tuolin miten vaan toisiinsa nähdessä, ja huoneen katto voi olla niin korkealla kuin haluat. Huoneessa voi olla paljon valoa tai valaistus saattaa olla hämärä turvallisella tavalla.

Ja jos tiedät muita, jotka saattaisivat tarvita talviomenan huonetta, voit kutsua heitä kylään. Jos sattuisimme sinne yhtä aikaa, ei sekään haittaa. Talviomenan huoneeseen mahtuu nojatuoleja ja olemisen ihmettelijöitä.

JOHANNA JAUHIAINEN

Vain yksi alle 20-vuotias meni läpi Kuopion seurakuntavaaleissa

Myös Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymässä seurakuntavaalien äänestysprosentti jäi pienemmäksi kuin edellisvaaleissa.

Nyt äänioikeuttaan käytti vain 12,2 prosenttia äänioikeutetuista, kun edellisvaaleissa äänestysprosentti oli 14,3. Valtakunnallisesti äänestysprosentti laski 17:stä 15,5:ään.

Tuomiokirkkoseurakunta äänesti vilkkaimmin: äänestysprosentti 15,4. Laiskimpia olivat puolestaan alavalaiset, sillä vain 9,5 prosenttia äänesti. Edellisvaaleihin verrattuna suurin pudotus tapahtui Järvi-Kuopion seurakunnassa, sillä äänestysprosentti laski 20,3 prosentista 14,3 prosenttiin.

Äänestysinnon laskuun vaikutti ennen kaikkea nuorten, alle 18-vuotiaiden lähes täydellinen kaikoaminen urnilta. Edellisvaaleissa alaikäisiä äänestäjiä oli 345 eli 14,9 prosenttia. Nyt äänestäjiä oli 96, joten ikäryhmän äänestysprosentiksi jäi vainaiset 3,9.

Valtuutettujen keski-ikä nousi

Valtuutettujen keski-ikä on nyt valtakunnallista tasoa korkeampi: 56 vuotta (koko maassa 54 vuotta), eikä 51 valtuutetusta yksikään ole alle 30-vuotias. 30–39-vuotiaitakin vain kuusi ja 40–49-vuotiaita yhdeksän, mutta yli

60-vuotiaita 21 eli 42 prosenttia.

Sukupuolten tasa-arvo sen sijaan toteutuu mallikkaasti: naisia kaikista valituista on 51,9 ja miehiä 48,1 prosenttia. Valtakunnallisesti suhde on 54/64.

Valtuustoon valituista 51 jäsenestä 20 oli uusia. Uusista monet ovat pitkän linjan poliittisia vaikuttajia, kuten Puijon seurakunnan **Ritva Lampainen**, Tuomiokirkkoseurakunnan **Merja Leppälä** ja **Iris Asikainen** sekä Alavan seurakunnan **Jukka Pulkkinen**. Lampainen on pitkäaikainen kokoomuksen entinen kaupunginvaltuutettu, Leppälä puolestaan vihreiden; Asikainen ja Pulkkinen ovat nykyisiä sosiaalidemokraattien kaupunginvaltuutettuja.

Uutena meni valtuustoon myös Järvi-Kuopion **Juhani Pyykkönen**, entinen Nilsin kirkkoherra.

Uudet keräsivät ääniä

Merja Leppälä oli myös tuomiokirkkoseurakunnan ääniharava 155 äänellään. Järvi-Kuopiossakin uudet valtuutetut keräsivät eniten ääniä, riistavetinen **Anu-Kaisa Ruponen** 118 ja Nilsin Juhani Pyykkönen 104 ääntä.

Myös Kallaveden seurakunnasta valittu uusi valtuutettu **Kari Rytönen** ke-näsi seurakunnassaan suurimman äänipotin, 140 ääntä. Kari Rytönen on kuitenkin ollut Kuopioon vuoden alusta

liittyvällä Maaningalla kirkkovaltuutetuna, samoin kuin valittu **Tarja Pylkkönen**. Uusia maaninkalaisvaltuutettuja on myös **Auli Pääkkönen**.

Järvi-Kuopion seurakunnan perussuomalaisten ehdokas **Minna Reijonen** oli näiden vaalien äänikuningatar 208 äänellään. Hän selätti näin edellisvaalien ääni-imurin samoin Järvi-Kuopion osta valitun **Esko Taskisen**, joka sai nyt 186 ääntä.

Yli sata ääntä kertyi Järvi-Kuopiossa myös **Erika Suomiselle** ja **Helena Liukkuselle**, Kallaveden seurakunnasta **Pekka Niirasille**, **Vesa Kärkkäiselle** ja **Markku Huttuselle**, sekä Tuomiokirkkoseurakunnasta **Ilkka Raniselle**, **Liisa Karjalaiselle** ja **Sirkka Sinkkoselle**. Niiranen ja Raninen ovat myös kokoomuksen kaupunginvaltuutettuja, Huttunen puolestaan kristillisdemokraattien.

Neuvostoihin lähes puolet uusia

Seurakuntayhtymän seurakuntaneuvostoihin valittiin kaikkiaan 84 jäsentä, joista uusia on 38. Tuomiokirkkoseurakunnassa, Alavassa, Kallavedellä ja Männistössä puolet jäsenistä vaihtui uusiin. Puijolla ja Järvi-Kuopiossa seurakuntaneuvostot uudistuivat vähemmän. 14-jäsenistä seurakuntaneuvostoista uusia oli Puijolla 6 ja Järvi-Kuopiossa 5.

Tuomiokirkkoseurakunnasta uutena valittu Merja Leppälä oli seurakuntaneuvostonkin äänikuningatar 173 äänellään. Muita uusia läpimenijöitä olivat **Tiina Airaksinen**, **Iris Asikainen**, **Markku Hyvärinen**, **Auli Poutiainen**, **lines Lampila** ja **Eero Wetzell**.

Ainoa alle 20-vuotias läpimenijä oli **Valterti Kivelä**, joka valittiin Männistön seurakuntaneuvostoon. Arvoitukselliset ehdokaslistat he-

rättivät paljon keskustelua. Avoimia puoluettunnuksia oli vain perussuomalaisilla ja osin kokoomuslaisilla.

Perussuomalaisilla oli lista kolmessa seurakunnassa, mutta Järvi-Kuopion Minna Reijonen oli ainoa läpimenijä. Kokoomuksen kahdelta puoluelistalta seurakuntaneuvostoon meni Puijolta kolme ja Männistöstä yksi edustaja.

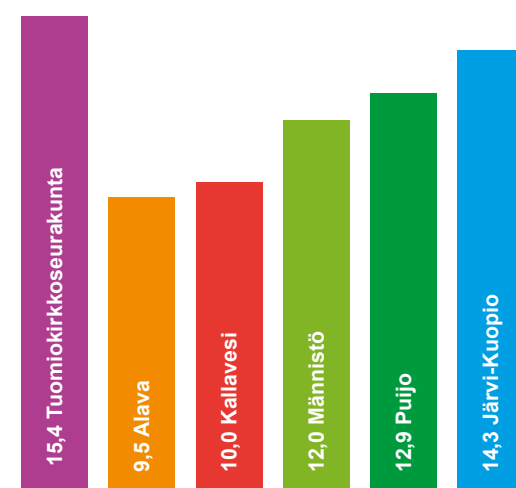
Äänestäjien harmiksi kaikki puoluelistatkaan eivät siis olleet tun-

nuksiltaan selkeitä. Sosiaalidemokraattien ja vihreiden Kirkko kaikille -listalta meni seurakuntaneuvostoihin kaikkiaan 10 edustajaa viidessä seurakunnassa ja keskustalaisten Kotikirkko-listoilta neljä edustajaa kahdessa seurakunnassa.

KAIIJA VUORIO

Tulosanalyysi perustuu 11.11.2015 tulostietoihin.

Äänestysprosentit Kuopion seurakunnissa

Kirkkovaltuusto 51 paikkaa

Ikäjakautuma

MITÄ MIELESSÄ?

Marraskuussa kasvatetaan viiksiä

Nyt on marraskuu ja Movember-kampanja taas kuumimmillaan. Kyseessä on kansainvälinen hyväntekeväisyyskampanja, johon osallistuvat miehet kasvattavat itselleen viikset marraskuun ajaksi. Vuonna 2003 Australiassa perustetun kampanjan tarkoituksena on kerätä varoja ja lisätä tietoisuutta miesten terveysongelmista kuten eturauhassyövästä. Movemberin yhteistyökumppanina Suomessa on Syöpäsäätiö, joka tukee kerätyillä varoilla eturauhas- ja kivessyöpätutkimusta.

Tavallisesti silopoksin miehen näkeminen viiksekkäänä aiheuttaa kommentteja ja kysymyksiä. Se juuri onkin Movemberin idea – avata keskustelua ja nostaa sillä tavalla esille miesten terveyttä.

KalPan hyökkääjä **Sami Mutanen** on yksi kampanjan tänä vuonna osallistuvista.

Miksi lähdit mukaan kampanjaan?

”Kyseessä on tärkeä asia, jota haluan ol-

la tukemassa. Viiksien kasvattaminen on hauska tapa osallistua hyväntekeväisyyteen. Pimeän marraskuun keskelle saa vähän huumorin pilkettä. Olen osallistunut pari kertaa aikaisemminkin, kun itsellä nuo viikset ihan hyvin kasvavat.”

Löytyykö KalPasta muita viiksien kasvattajia?

”Meitä on kaikkiaan vajaa kymmenen henkeä mukana, pelaajia ja huoltajia.”

Miten kampanja käytännössä etenee?

”Naama ajetaan ensin sileäksi ja viiksien kasvattaminen aloitetaan marraskuun ensimmäisenä päivänä. Kuun loppuun asti sitä jatketaan. Kasvatuksessa on tarkat säännöt, esimerkiksi irtoviiksillä ei saa yrittää fuskata. Välillä voi laittaa kuvia ja päivittää tilannetta kampanjan nettisivuilla. Niiden kautta keräämme myös lahjoituksia kampanjan hyväksi.

Aina toisinaan joku on saattanut ihmetellä viiksiäni. Silloin on ollut hyvä tilaisuus kertoa Movemberista ja sen ideasta.”

Lähteävätkö viiksesi kuun lopussa?

”Kylläpä niin taitaa käydä. Yllättävän nopeasti niihin kuitenkin tottuu. Aikaisempina vuosina on lähipiiristä tullut toivomuksia, että säilyttäisin viikset kampanjan päätyttyäkin. Kieltämättä pientä luopumisen tuskaa olen tuntenut viiksiä pois ajaessani.”

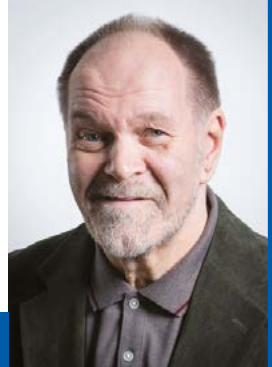
HELI HARING

KIRKOSTA VOIMAA IHMISTEN ARKEEN

Kiitos luottamuksesta

Upi Heinonen ekonomi, yrittäjä

Päivin paja
sielunhoitoterapia
Päivi Hokkanen
RE-sielunhoitoterapeutti, FM
p. 050 300 2634
hokkanen.paivi@gmail.com

• Matot
• vuodevaatteet • ym.

ITSEPALVELUPESULA
Pyykkisatama
Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

SIIVOUSPALVELUITA KOTIIN

Puh. 044 359 1644
Hyödynnä kotitalousvähennys!

WWW.GGSIIVOUS.FI

Kotipalvelu PAJUNKISSA

Kohti sujuvampaa arkea...

Palveluitamme ovat mm.

• kotisiivoukset • asiointiapu • muut kotityöt

Varaa oma joulusiivouksesi nyt!

Kysy lisää! 050 4635 654 / Pinja Torssonen • asiakaspalvelu@kotipalvelupajunkissa.fi

OTA 2
MAKSA
1

www.optikkokallio.fi

Ostaessasi normaalihintaiset silmälasit saat tarjouksmalistosta toiset samoilla vahvuuksilla joko kirkkaina tai aurinkolaseina veloituksetta. Ei voi yhdistää muihin tarjouksiin

Varaa aika näöntarkastukseen!

OPTIKKO KALLIO

• Paremmän näkemisen puolesta •

Hlaapaniemenkatu 21, Kuopio.
Puh. 017 261 1353

Kuopion kaupungin itsenäisyyspäivän juhla 6.12.2014

KUOPION MUSIIKKIKESKUS

klo 12–13 Kahvitus yleisölle
klo 13.00 Juhla

Tilaisuudessa on viittomakielen tulkkaus. Tulkkeina toimivat Humanistisen ammattikorkeakoulun neljännen vuoden tulkkipöytäkirjailijat.

ITSENÄISYYSPÄIVÄN JUMALANPALVELUKSET JA MUUT TAPAHTUMAT KUOPIOSSA

KUOPION TUOMIOKIRKKO

klo 10.00 Sanajumalanpalvelus

PYHÄN NIKOLAOKSEN KATEDRAALI

klo 9.30 Vedenpyhitys
klo 10.00 Liturgia

Palvelusten jälkeen Nikolaos-juhla seurakuntasalilla

SANKARIPUISTO

klo 12.00 Seppeleenlasku, Itä-Suomen Sotilasläänin esikunta / Pohjois-Savon aluetuomisto

SOTKU - KAUPUNGINTALO

klo 18.00 Soitukulkue, Itä-Suomen Yliopiston Ylioppilaskunta

HISTORIAALLISTA

Puutalokorttelin piispala ja seuratupa

Taiteilija **Tauno Gröndahl** ikusti *Savo*-lehden vanhan toimitalon vuonna 1966 ja samalla pienen palan Kuopion kirkollista historiaa. Savon uusi, arkkitehti **Anna-Liisa Merta** ja **Nylandin** piirtämä toimitalo oli valmistunut jo vuonna 1963. Lehden tarina katkesi vuonna 1972 fuusioon Savon Sanomien kanssa, ja rakennus kiertyi kaupungin omistukseen. Siihen asettui terveyskeskus ja väliaikaisesti myös Kuopion korkeakoulu.

Terveyskeskuksen alapuolisella korttelin puoliskolla oli kolme noin satavuotiaasta asuinrakennusta, jotka saivat vuosina 1979 ja 1980 väistyä terveyskeskuksen laajennuksen tieltä.

Gröndahl ikusti niistä vain komeimman, kauppias **Aaro Väänäsen** vuosisadan vaihteessa rakennuttaman kaupunkitalon. Sen alapuolella Maaherran- ja Tulliportinkadun kulmassa oli vielä toinenkin Väänäsen aikoinaan omistama puinen iso vinkkelitalo. Se oli valmistunut vuonna 1864.

Taiteilija on ikuistanut tauluunsa myös punaisen ulkorakennuksen, joissa oli aitoja, puuliiterit ja ulkokuusit. Vinkkelitalossa toimi pitkään Kuopion yksityinen ruotsalainen lyseo, kunnes Väänäsen vuokrasi sen piispantaloksi piispa **O. I. Collianderille**. Colliander

Tauno Gröndahl maalasi vuonna 1966 näkemyksensä Kuninkaan- ja Tulliportinkadun risteyksestä sellaisena kuin se oli 1950-luvun lopulla.

tosin ehti pitää residenssiään Maaherrankadulla vain pari vuotta, kunnes tuli valituksi Savonlinnan piispaksi ja tuomiokapituli siirrettiin Ouluun. Aaro Väänänen oli Kuopion heräneiden maallikkojohtaja ja piti käsissään myös kaupunkiseurakunnan ohjaksia. Kirkkoneuvostossa hän oli 88-vuotiaaksi, yhteensä peräti 30 vuotta. Hänet oli valittu myös kirkkovaltuustoon ja kaupunginvaltuustoon. Vanhastaan heräneet olivat kokoon-tuneet kaupungin säätyläiskodeissa,

sillä ennen seurakuntatalon valmistumista vuonna 1924, keskustassa julkista tilaa oli vain Tuomiokirkko ja NMKY:n talo. Markkinaseurat pidettiin Tuomiokirkossa, mutta viikoittaiseksi seuratuksi ja paikallistoiminnan johtokeskukseksi oli vakiintunut Väänäsen talo. Väänänen oli ammatiltaan puutavara-kauppias ja talonomistaja, jolla oli kiinteistöissään paljon vuokralaisia. Kulmatallossa oli lisäksi Väänästen ylläpitämä matkustajakoti nimeltä Valkama.

KAIIJA VUORIO

ADVENTTI SOI

Nöyryys ja hiljaisuus on valtasi salaisuus. Voimalla, väkivallalla et tahdo hallita. Uskomme vahvista, luo tiellemme valoa, johdata elämään rikkaaseen, rauhaan ja hyvytyteen.

VIRSI 15

- ✦ **Anna Erikssonin joulukonsertti** "Maa on niin kaunis" tuomiokirkossa torstaina 20.11. klo 19. Liput 28,50 €.
- ✦ **Nina Åströmin konsertti** Karttulan koulukeskuksella perjantaina 21.11. klo 19, Kissakuusentie 20. Vapaa pääsy, kolehti.
- ✦ **Lauantaituokio** tuomiokirkon kappelissa lauantaina 22.11. klo 15 Annamaria McElwainin klavikordi-musiikkia.
- ✦ **Jukka Kuoppamäen joulukonsertti** "Ovi Jouluun" tuomiokirkossa lauantaina 22.11. klo 19. Liput 35 €.
- ✦ **Suvi Teräsniskan joulukonsertti** "Joulun henki" tuomiokirkossa torstaina 27.11. klo 19. Liput 27,50 €.
- ✦ **Betlehemin tiellä – Puijon kamarikuoron konsertti** Puijon kirkossa sunnuntaina 30.11. klo 15. Kuoroa johtaa Outi Keskisipilä, saksofonissa Rauno Tikkanen. Ohjelma 10 €.
- ✦ **Kauneimmat joululaulut** Nilsissä perjantaina 28.11. klo 19. Sänkimiä-Konttimäki, Seija ja Pertti Rissanen, Yläahontie 50.
- ✦ **Jouluista musiikkia** tuomiokirkossa lauantaina 29.11. klo 15. Uruissa Anna Kosola, rummuissa Jaakko Pöyhönen.
- ✦ **Ritoharjun adventtilaulajaiset** maanantaina 1.12. klo 18. Toimintakeskuksessa. Myyjäiset ja arpajaiset.
- ✦ **Kauneimmat joululaulut** Nilsissä keskiviikkona 3.12. klo 13. Sydänmaa, Leena Lappalainen, Juankoskentie 972.
- ✦ **Lasten Kauneimmat joululaulut** Juankosken seurakuntatalossa keskiviikkona 3.12. klo 18.30.
- ✦ **Mustinlahden adventtilaulajaiset** keskiviikkona 3.12. klo 19 Kylätalossa.
- ✦ **Mäenpään adventtilaulajaiset** torstaina 4.12. klo 18. Kaija ja Tapio Kekäläisellä, Mäenseläntie 90, Puutosmäki.

Kannel soi

- ✦ **Pappilaklubilla Ida Elina** perjantaina 28.11. klo 20.30. Vanhassa Pappilassa, Kuninkaankatu 12. Vapaa pääsy. Afroamerikalaisesta musiikista ammentava Ida Elina on Suomen eturivin kanteleensoittajia, uraauurtava taiteilija sekä laulaja-lauluntekijä. Ida Elinan tavaramerkki, uniikki ja perkuussiivinen soittoytyyli, sekä voimakkaan vivahteikas laulu muodostavat yhdistelmän, jollaista et varmasti ole koskaan kuullut aiemmin.

TAPAHTUU

kirkkojakoti@evl.fi

Onnea 1-vuotiaalle!

- ✦ **Arkin yksivuotisjuhlaa** juhlitaan alatorin aulassa Apajassa lauantaina 29.11. klo 12. Musisoimassa Jarkko Maukonen ja bändi. Stand up -tervehdyksen tuo Tyne Kettunen.

Lapsella on oikeus leikkiin

- ✦ **Mielenilmaus lasten kasvurauhan puolesta** lapsen oikeuksien päivänä torstaina 20.11. klo 10.30–11.30 Siilinjärvellä. Kulkue kokoontuu Siilinjärven keskustassa Fontanelan parkkipaikalle 10.30 ja kulkee torille ohjelmatuokioon. Ota kyltit ja kattilankannet mukaan! Järj. Siilinjärven srk, MLL, Siilinjärven kunta.

- ✦ **Yhteislaulut** 20.11. klo 18 Kuopion Raittiustalolla. Laulua johtavat Jouni Kuronen, Esa Sihvonen ja Reijo Mattila. Esillä Lapsen oikeuksien sopimus 25 vuotta. Vapaa pääsy. Järjestävät Kuopion Pelastakaa lapset ja Kuopion Raittiuseura.

- ✦ **Lapsen oikeuksien päivää** juhlistetaan Matkuksessa lauantaina 22.11. klo 11–16. Esityksiä ja mukavaa toimintaa lapsille, nuorille ja koko perheelle. Tule kuulemaan mitä viestiä lapsilla ja nuorilla on kerrottavana ja kuinka vanhempi voi tukea lapsen leikkiä. Mukana päivää toteuttamassa useita yhteistyötahoja.

Kerhouutuus

- ✦ **Kerho perheille** keskusseurakuntatalolla sunnuntaina 23.11. klo 14–16. Suokatu 22 E. Ohjaajina kerhonohtajat Lotta ja Krista. Tiedustelut Kaisa Pajarinen puh. 040 4848 251.

Hoosianna!

- ✦ **Veteraanien talkkuna- ja joulupuu** Muuruveden seurakuntatalolla torstaina 27.11. klo 13. Kahvit ja joululauluhetki.
- ✦ **Adventtihartaus** Särkiniemen toriaukiolla perjantaina 28.11. klo 9. Adventtikahvit.
- ✦ **Eläkeläisten yhteinen adventinajan kirkkojuhla** tuomiokirkossa perjantaina 28.11. klo 13.
- ✦ **Messu** adventtisunnuntaina Siilinjärven kirkossa 30.11. klo 10. Verkkokirkkolähetyks, katso www.siilinjarseurakunta.fi
- ✦ **1. adventtisunnuntain hartaus-hetki ja kirkkonäytelmä** Muuruveden kirkossa sunnuntaina 30.11. klo 13. "Pappa Panov ja ihmeellinen jouluvieras" esittäjänä 10-vuotisjuhlaan viettävä lauluryhmä Liekki. Kahvitarjoilu.
- ✦ **Armas Maasalon adventtivesper** Kuopion tuomiokirkossa sekä Juankosken Ylösnousemuksen kirkossa sunnuntaina 30.11. klo 18.
- ✦ **Adventtivesper** Siilinjärven kirkossa 30.11. klo 18. Verkkokirkkolähetyks, katso www.siilinjarseurakunta.fi
- ✦ **Adventti-illat perheille** maanantaina 1.12. Siilinjärven seurakuntatalolla ja tiistaina 2.12. Vuorelan kirkolla klo 18–20. Valmistaudutaan joulun tuloon yhdessä. Jouluskarteluita, tonttutemppurata, leipomista ja jouluisia sävelmiä.
- ✦ **Lasten ja lapsiperheiden adventtikirkko** Juankosken Ylösnousemuksen kirkossa maanantaina 1.12. klo 9.30. Tarjoilua ja toimintaa seurakuntatalossa.

Myyjäisiä ja adventtimarkkinat

- ✦ **Perinteiset lähetyksmyyjäiset** lauantaina 29.11. Puijon torilla klo 10–14 ja Kallaveden kirkolla klo 11–13.
- ✦ **Partiolaisten Adventtimyyjäiset** Siilinjärven seurakuntatalolla sunnuntaina 30.11. klo 11–13 ja 18.30–20. Jumalanpalveluksen jälkeen maksulliset kirkkokahvit.
- ✦ **Adventtimarkkinat** Tuomiokirkon mäellä sunnuntaina 30.11. klo 11.30 messun jälkeen. Tarjolla puuroa, glögiä ja pipareita, vapaaehtoinen maksu Kirkon Ulkomaanavulle. Tiernapapit, musiikkia. Myyntipöytä.

Daniel Brecher

Ateria ja raamattuluento

- ✦ **Daniel Brecherin luento** "Viimeinen tuomio juutalaisesta näkökulmasta" Neulamäen kirkossa sunnuntaina 23.11. klo 16. Aterian hinta aikuiset 10 €, 4–12-vuotiaat lapset 5 €. Luento n. klo 17 aterian jälkeen on avoin kaikille. Aterialippujen ennakkovaraukset torstaihin 20.11. klo 15 mennessä Alavan seurakunnan toimistosta klo 9–15, puh. 040 4848 286.

Vanhassa Pappilassa

- ✦ **Hiljaisuuden talo -ilta** keskiviikkona 26.11. klo 17.30 Vanhassa pappilassa, Kuninkaankatu 12. Siskon syntymäpäiväkahvit klo 18. Muistamiset Lanan, Mahannedin ja Hamudin koulunkäyntiä Sudanissa tukemaan tilinumero FI 2156000520409205. Viestillä Sisko Laitinen 60 v.

Lotta Svärd 1921–1944

- ✦ **Messu** Lotta Svärd -järjestön lakkauttamisen muistoksi tuomiokirkossa sunnuntaina 23.11. klo 10. Vaskiyhtye Kala-kukko-Septet esiintyy.

TUULA HYYTINEN

Seurakuntavaalit Kuopiossa

Yhteiseen kirkkovaltuustoon valitut

Äänestäneitä 9253
Äänioikeutettuja 75938
Äänestysprosentti 12,2
16-17 -vuotiaiden äänestysprosentti 3,9

Tuomiokirkkoseurakunta

KIRKKO KAIKILLE >

Merja Leppälä
Kansalaistoimija
155 ääntä ■ uusiIris Asikainen
Sainantahoja
66 ääntä ■ uusiIlkka Räninen
Rehtori, pastori
132 ääntäLiisa Karjalainen
Lehtori
112 ääntäMaija Taskinen
Emeritaprofessori
95 ääntä

ELÄVÄ SEURAKUNTA >

Puijon seurakunta

IHMISTEN KANSSA ELÄVÄ SEURAKUNTA >

Salme Louhelainen
Opetushoitaja,
eläkeläinen
99 ääntäTeuvo Mononen
Rovasti
90 ääntäJuhani Laurinkari
Professori
83 ääntäHeikki Juutinen
Lehtori, opettaja
79 ääntä

YHDESSÄ TOIMIVA SEURAKUNTA >

Tuula Pesonen
Erikoislääkäri
99 ääntä

PUIJON KOKOOMUS >

Erkki Kukkonen
Rehtori, eläkeläinen
64 ääntäRitva Lampainen
Filosofian maisteri
43 ääntä ■ uusi

SEURAKUNNAN SANOMAAN SITOUTUNEINA >

Riitta-Liisa Rautsi
Hoviokoulu-uutuuks
71 ääntä

Männistön seurakunta

KRISTUS-KALLIOLE RAKENTAJAT >

Tarja Välimäki
terveysystien
tohtori, diakonissa
96 ääntä ■ uusiMatti Jantunen
tutkimusprofessori
emeritus
85 ääntäEero Kolivisto
arkkitehti
63 ääntäKari Niskanen
yliopistonopettaja
56 ääntä

KOKOOMUSLAINEN SEURAKUNTAVÄKI >

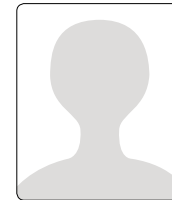
Jussi Hakala
insinööri
56 ääntä

KOTIKIRKKO – LÄMMIN LÄHIYHTEISÖ>

Minna Kivela
luokanopettaja
63 ääntä ■ uusi

Järvi-Kuopion seurakunta

PERUS-SUOMALAISET >

Minna Reijonen
farmaseutti
208 ääntäErika Suominen
yrittäjä
136 ääntäAnu-Kaisa Ruponen
kotipalveluyrittäjä
118 ääntä ■ uusiHelena Liukkunen
emäntä, KTM
115 ääntäJuhani Pyykkönen
rovasti, eläkeläinen
104 ääntä ■ uusiHannu Tervonen
myyntiedustaja
79 ääntäPauliina Huhtala
opettaja
73 ääntä ■ uusiKirsti Antikainen
lehtori
68 ääntäEsko Taskinen
yliopistonopettaja,
eläkeläinen
186 ääntäPasi Pitkanen
luokanopettaja
70 ääntä

ELÄVÄ SEURAKUNTA >

Alavan seurakunta

VASTUUNKANTAJAT >

Liisa Tiilikainen
johtava
diakoniarinnohaltija
97 ääntä ■ uusiTaina Tammekann
musiikkiluokan-
opettaja
95 ääntäElli Voutilainen
diakoni,
lastenohjannopettaja
78 ääntäTeemu Soini
tuki-insinööri
64 ääntäSalla Koikkalainen
lääkäri
55 ääntä ■ uusi

KIRKON RAKENTAJAT 2014 >

Mari Tolonen
tradenomi, kotitaiti
67 ääntä ■ uusiUpi Heinonen
ekonomi, yrittäjä
61 ääntä

KIRKKO KAIKILLE >

Jukka Pulkkinen
varatuomari,
kunnallisneuvos
57 ääntä ■ uusi

Kallaveden seurakunta

ELÄVÄÄ ELÄMÄÄ - KALLAVEDEN SEURAKUNTA >

Kari Rytönen, Eläkeläinen, 140 ääntä ■uusi
 Vesa Kärkkäinen, Arkkitehtitoimittaja, 119 ääntä
 Leena Kumpusalo, Lääkäri, 76 ääntä ■uusi
 Sirkka Vuorinen, Sairaanhoidtaja, 73 ääntä
 Auli Pääkkönen, YTM, palveluesimies, 70 ääntä ■uusi
 Tarja Pykkönen, Maatalousyrittäjä, kodinhoitaja, 69 ääntä ■uusi

KAIKKIEN KIRKKO >

Pekka Niiranen, Teologian tohtori, toimittaja, 129 ääntä
 Markku Huttunen, Rakennusmestari, yrittäjä, 111 ääntä
 Erkki Oinonen, Hortonomi, 89 ääntä
 Jouni Palmu, Suunnittelupäällikkö, insinööri, 83 ääntä ■uusi
 Jarmo Oksanen, Katsastusmies, 74 ääntä
 Jaana Turunen, Musiikin maisteri, 69 ääntä ■uusi

KIRKKO KAIKILLE >

Matti Tolonen, Kuorma-auton-kuljettaja, eläkeläinen, 65 ääntä ■uusi

SEURAKUNTAVAALIT 2014†

Seurakuntaneuvostoihin valitut

Alavan seurakunta

Äänestäneitä 1047
 Äänioikeutettuja 11026
 Äänestysprosentti 9,5
 16–17 -vuotiaiden äänestysprosentti 1,6

Tiilikainen Liisa, 93 ■uusi
 Tolonen Mari, 67 ■uusi
 Tammekann Miika, 87
 Kainulainen Sakari, 75
 Heinonen Upi, 57
 Voutilainen Elli, 72
 Pulkkinen Jukka, 46 ■uusi
 Soini Teemu, 58
 Miettinen Kyösti, 45
 Marttila Sinikka, 40 ■uusi
 Kontio Mirja, 34 ■uusi
 Toppinen Taisto, 37
 Koikkalainen Saila, 33 ■uusi
 Karttunen Keijo, 30 ■uusi

Kallaveden seurakunta

Äänestäneitä 2067
 Äänioikeutettuja 20701
 Äänestysprosentti 10,0
 16–17 -vuotiaiden äänestysprosentti 4,1

Niiranen Pekka, 145
 Rytönen Kari, 129 ■uusi
 Oinonen Erkki, 100
 Kumpusalo Leena, 83 ■uusi
 Huttunen Markku, 94
 Pääkkönen Auli, 79 ■uusi
 Palmu Jouni, 92 ■uusi
 Tolonen Matti, 56
 Oksanen Jarmo, 84
 Vuorinen Sirkka, 78
 Turunen Jaana, 80 ■uusi
 Airas Antti, 75
 Koko Barnabe, 64 ■uusi
 Mankinen Marita, 75

Lauri ja Seija Tuovisella on tapana käydä äänestämässä aina seurakuntavaaleissa ja ehdottomasti varsinaisena vaalipäivänä kirkossa.

Sahlberg Minna, 63 ■uusi
 Ahonen Johanna, 69 ■uusi

Tuomiokirkko-seurakunta

Äänestäneitä 1821
 Äänioikeutettuja 11851
 Äänestysprosentti 15,4
 16–17 -vuotiaiden äänestysprosentti 2,8

Karjalainen Liisa, 124
 Leppälä Merja, 173 ■uusi
 Taskinen Maija, 99
 Hyvärinen Markku, 70 ■uusi
 Sinkkonen Sirkka, 112
 Asikainen Iris, 69 ■uusi

Wetzell Eero, 84 ■uusi
 Mänttari Matti, 47
 Niskanen Seppo, 84
 Rautsi Riitta-Liisa, 65
 Airaksinen Tiina, 69 ■uusi
 Lampila lines, 74 ■uusi
 Poutiainen Auli, 44 ■uusi
 Myöhänen Birgitta, 62

Männistön seurakunta

Äänestäneitä 958
 Äänioikeutettuja 7968
 Äänestysprosentti 12,0
 16–17 -vuotiaiden äänestysprosentti 4,6

Välimäki Tarja, 83 ■uusi
 Koivisto Eero, 64
 Niskanen Kari, 63
 Kivelä Minna, 62 ■uusi
 Jantunen Matti, 60
 Hakala Jussi, 57
 Harju Irja, 73 ■uusi
 Murtorinne Mika, 58
 Arvola Vieno, 57
 Jääskeläinen Maija, 47 ■uusi
 Kivelä Valtteri, 34 ■uusi
 Sopanen Arja, 45 ■uusi

Puijon seurakunta

Äänestäneitä 1163
 Äänioikeutettuja 9045
 Äänestysprosentti 12,9
 16–17 -vuotiaiden äänestysprosentti 4,1

Mononen Teuvo, 98
 Pesonen Tuula, 115
 Kukkonen Erkki, 60
 Juutinen Heikki, 81
 Laurinkari Juhani, 76

Vuojärvi Heli, 58
 Lampainen Ritva, 46 ■uusi
 Komulainen Eija, 61 ■uusi
 Kankimäki Olli, 43
 Julkunen Jaro, 58 ■uusi
 Torni Jonna, 42 ■uusi
 Kankkunen Janne, 43 ■uusi
 Pesonen Erkki, 32 ■uusi
 Jauhainen Jaakko, 43

Järvi-Kuopion seurakunta

Äänestäneitä 2193
 Äänioikeutettuja 15347
 Äänestysprosentti 14,3
 16–17 -vuotiaiden äänestysprosentti 5,9

Ruponen Anu-Kaisa, 121 ■uusi
 Suominen Erika, 118
 Taskinen Esko, 175
 Kervinen Sinikka, 108
 Pyykkönen Juhani, 104 ■uusi
 Liukkunen Helena, 85
 Pitkänen Pasi, 65
 Antikainen Kirsti, 79
 Reijonen Minna, 185
 Huhtala Pauliina, 74 ■uusi
 Junnila-Savolainen Riitta, 63 ■uusi
 Iskanius Raija, 49
 Tervonen Hannu, 61
 Huusko Jouni, 51 ■uusi

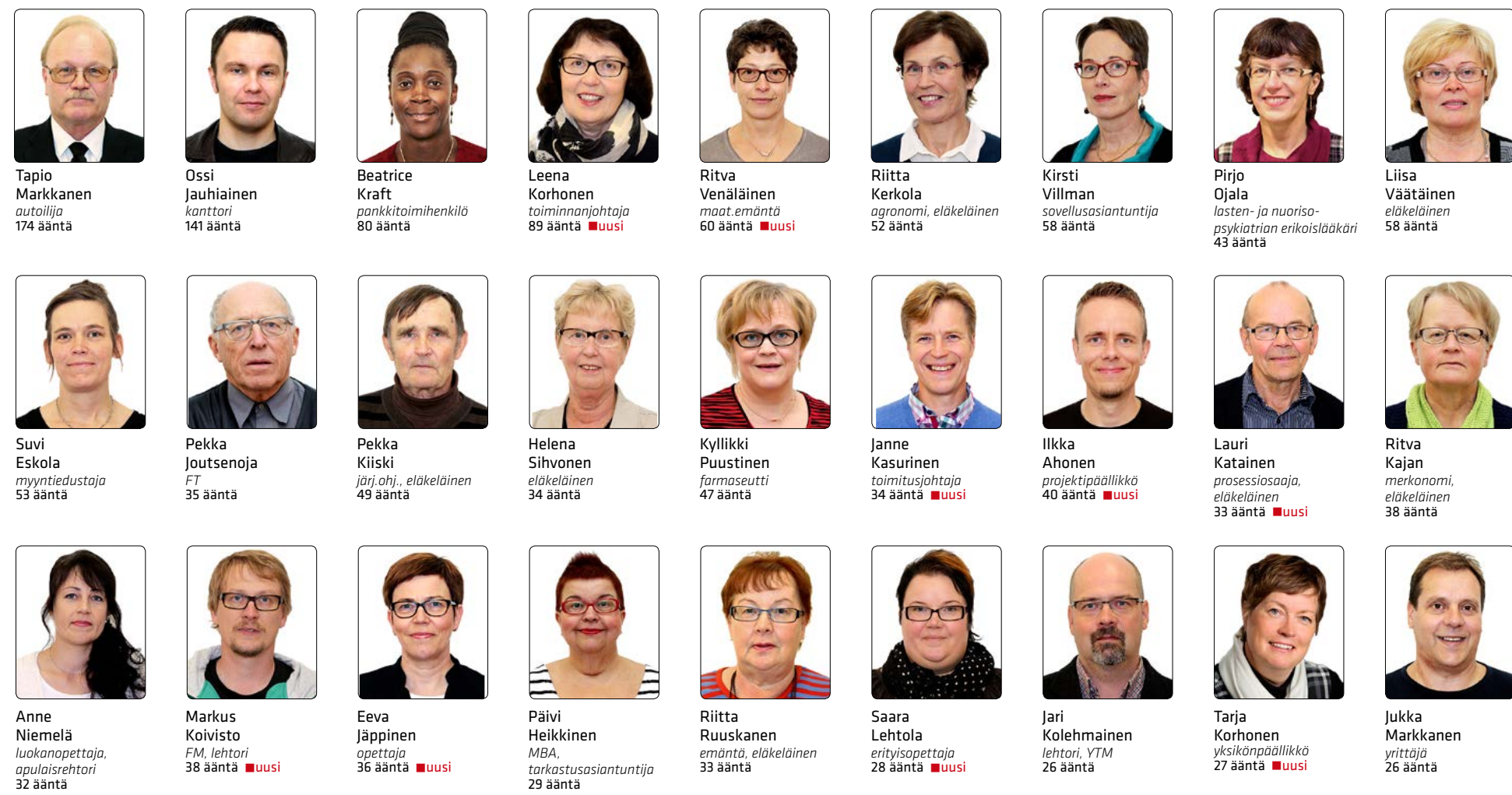
Kiitos äänestäsi.

SEURAKUNTAVAALIT 2014†

SIILINJÄRVEN SEURAKUNTA

Seurakuntavaalien 2014 tulokset

• äänestäneiden määrä 1 949
 • äänioikeutettujen määrä 13 245
 • äänestysprosentti 14,7
 • 16–17-vuotiaiden äänestysprosentti 5,6

Siilinjärven kirkossa kävi äänestäjiä ajoittain hyvinvinkin vilkkaasti.

APUAJONEUVO LUOTETTAVAA LAATUA

TAIMA XC ROLLARI

- YMPÄRIVUOTISEEN SISÄ- JA ULKOKÄYTTÖÖN
- KEVYT (8,2 KG) JA TUKEVA
- KOKOON TAITETTAVISSA • ILMAKUMIPYÖRÄT
- TAKUU 2 V, AL-RUNKO 5 V

LAAJAN VALIKOIMANSÄHKÖISIÄ APUVÄLINEITÄ Löydät osoitteesta **www.apujoneuvo.fi**

apujoneuvo

Soita **040 1244 282** ja kysy lisää!

MAAHANTUONTI, MYynti JA VUOKRAUS

KUUSILUOTO OY | KEHITÄJÄNKATU 16 | 04440 JÄRVENPÄÄ | INFO@APUAJONEUVO.FI

Yksilöllistä kotipalvelua ja omaishoitoa!

Alina® Tilaa ilmainen kartoituskäynti!

HOIVATIIMI
www.alinahoivatiimi.fi

Puh. 044 355 5451

LUOTETTAVAA KOTIHOITOPALVELUA VUODESTA 1993

PUIJON KIVI

HAUTAKIVET
KAIVERUKSET
ENTISÖINNIT
MUUT KIVITYÖT

Olemme muuttaneet
PYÖRÄKATU 15, KUOPIO
Tervetuloa tutustumaan
myyntinäyttelyyn!

www.puijonkivi.fi 017 282 9000

HAUTAKIVET SUORAAN
VALMISTAJALTA
Myös lisäminen kaiveruksiet

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI

Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408

VARPAISJÄRVI, Graniittitie 7
Puh. (017) 771 811

Suru on hitaasti vaalenevia varjoja...

Hautaustoimisto J. NURRO OY

Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

Arkut, kuljetukset, kukkalaitteet, sidontatyöt ja koristelu, hautakivet ja kaiverukset

Iltaisin ja viikonloppuisin:
Kari Väänänen,
puh. 040 585 0456
toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

Pitopalvelu kaikkiin juhliin ja tilaisuuksiin

Iltaisin ja viikonloppuisin:
puh. 040 585 0456

Hautaustoimisto PARVIAINEN OY

Savonkatu 18, 70110 KUOPIO, puh. (017) 261 3771

SEURAKUNNAT 19.11.–2.12.14

TUOMIOKIRKKO

Avoimna klo 10–15, lisäksi pe klo 18–23
040 4848 256

Hiljaisuuden messu (Viikkomessu) ke 19.11. klo 18.

Joulukonsertti "Maa on niin kaunis" to 20.11. klo 19. Anna Eriksson. Liput 28,50 €.

Perjantaimessu pe 21.11. klo 19.

Lauantaiuokio la 22.11. klo 15 kappelissa. Annamaria McElwain, klavikordi.

Joulukonsertti "Ovi Jouluun" la 22.11. klo 19. Jukka Kuoppamäki. Liput 35 €.

Messu su 23.11. klo 10. Saarna Ilpo Rannankari, liturgia Lauri Kastarinen, kanttorina Pekka Leskelä ja urkurina Anu Pulkkinen. Lotta Svärd-järjestön lakkauttamisen muistojumalainpalvelus. Vaskiyhtye Kalakukko – Septet.

Kansainvälinen jumalainpalvelus su 23.11. klo 14 kappelissa.

Viikkomessu ke 26.11. klo 18.

Joulukonsertti "Joulun henki" to 27.11. klo 19. Suvī Teräsniiska. Liput 27,50 €.

Eläkeläisten yhteinen adventinajan kirkkojuhla pe 28.11. klo 13. Tuomiorovasti Ilpo Rannankarin puhe, tuomiokirkon kirkkokuoro, johtajana kanttori Pekka Leskelä ja urkurina Anu Pulkkinen. Tervetuloa!

Perjantaimessu pe 28.11. klo 19.

Jouluista musiikkia la 29.11. klo 15. Anna Kosola, urut. Jaakko Pöyhönen, rummut.

1. adventtisunnuntain messu su 30.11. klo 10. Saarna Liisa Penttinen, liturgia Satu Karjalainen, kanttori Pekka Leskelä ja urkurina Anna Kosola. Tuomiokirkon Kamarikuoro.

Adventtimarkkinat Tuomiokirkon mäellä su 30.11. klo 11–30 messun jälkeen. Tarjolla puuroa, glöggiä ja pipareita. Vapaaehtoinen maksu Kirkon Ulkomaa- navulle. Tiernäpiti, musiikkia. Myyntipöytä.

Armas Maasalon Adventtivesper su 30.11. klo 18. Puhe Kirsī Perämäa, liturgia Ilpo Rannankari, Tuomiokirkkokuoro, johtaa Pekka Leskelä ja urkurina Anna Kosola.

Viikkomessu ke 3.12. klo 18.

KESKUS- SEURAKUNTATALO Suokatu 22

Seurakuntamestarit 040 4848 259

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 19.11. klo 11. Raamattutunti "Valvokaa", Kirsī Perämäa. Iltapäivällä hammashuolto, hammaslääkäriopiskelijat. Lounas ja kahvi 6 €.

Lähimmäisten jatkokurssi 25.11. klo 17–19. Kuopion kaupungin kulttuurijohtaja Kirsī Heikkinen: Kulttuuri vanhuksissa. Raamattupiiri ti 2.12. klo 17. kerho huone Aaron, Suokatu 22 C 2.krs.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 3.12. klo 11. "Leo Tols-toin joululuvies" -monologi Topi Litmanen ja Anna-Mari Linna. Joululinen ruokailu, hinta 10 €.

MUMMON MÖKKI

Puijonkatu 10

Avoimna ma–to klo 11–15
040 4848 272

Papin päivä ti 25.11. klo 13. Liisa Penttinen.

Viriketuokio to 27.11. klo 13. Japanilaiset hautajaiset, Virpi Soveri.

Raamattu-uokio ti 2.12. klo 13. ja ti 9.12. ja ti 16.12. klo 13.

Toivevirret ke 3.12. klo 13. klo 13.

VARHAISNUORET

Lasten joululeiri Rytyllä 19.12.–21.12. Ilmoittautumiset ja leiri-info www.kuopionseurakunnat.fi/tmk- ilmoittautuminen Lisätietoja Kaisa Pajarinen 040 4848 251.

Kerho perheille su 23.11. klo 14–16, ja 14.12. klo 14–16. Keskuseurakuntatalo, Suokatu 22 E. Ohjaajina kerhonojajaajat Lotta ja Krista. Tiedustelut Kaisa Pajarinen 040 4848 251.

LÄHETYS

Keskiviikon / Kotien lähetyspiiri ke 26.11. klo 12.30.

Maanantain lähetyspiiri ma 1.12. klo 16 kerho huone Aaron, keskuseurakuntatalo, Suokatu 22 C.

Näpertäjät ti 2.12. klo 13 kerho huone Aaron, keskuseurakuntatalo, Suokatu 22 C.

MUUTA

Messu su 23.11. klo 12 Tätilässä. Lauri Kastarinen, Pekka Leskelä ja Päiväkuoro.

Inkilänmäen seurakuntakerho to 27.11. klo 13. Tätilässä. Puurojuhla. Vierailijana oikea nuuttipukki. Hartaus Kirsī Launonen.

PERHETYÖ

Vauvaperhekerho pe 21.11. klo 9.30–11. Keskuseurakuntatalo, Suokatu 22 E.

Perhekerho klo 9.30–11 ti 25.11. "Nyt syyttyä kymtilä 1", ti 2.12. "Nyt syyttyä kymtilä 2" Keskuseurakuntatalo, Suokatu 22 E.

Daniel Brecherin luento su 23.11. klo 16. "Viimeinen Naisten lenkki" Pui-

kamassa ma 1.12. klo 18–20.30. Sauna ja iltapala 4 €.

KASTETUT

Unni Eelis Nehemias Mäenpää, Otto Heikki Juhani Unkonen, Jenny Lydia Heimonen, Hilda Amalia Vilhunen, Aaron Jimi Juhani Kärkiö.

KUOLLEET

Helvi Annikki Rinnevuori 87 v, Hilka Siviä Jalakanen 82 v, Aune Ester Tuhkanen 93 v, Tauno Aulis Pastila 85 v, Elsa Jormalainen 97 v.

ALAVAN SEURAKUNTAKESKUS Keihäskatu 5 B

Tuomiosunnuntain messu su 23.11. klo 11. Saarna Anu Kiviranta, liturgia Hannu Koskelainen, kanttori Ossi Jauhainen. Kirkkokuoro.

Raamattu- ja rukouspiiri ma 24.11. klo 18. Aina parillisten viikkojen maanantaina klo 18 neuvottelutilassa. Yhteyshenkilö Anja Komulainen 044 944 6407.

Kirjallisuuspiiri to 27.11. klo 14, kerho huone 1. Kirja: Marja-Sisko Aalto, Murha tuomiokapitulissa. Lisätiedot Aino Mikkonen 040 707 1499.

Messu, 1. adventti su 30.11. klo 11. Perhekerho. 4-v. synttärät. Saarna Ilkka Koponen, liturgia Anu Kiviranta, kanttori Leila Savolainen. Lapsikuoro.

Tehdään yhdessä piiri ti 2.12. klo 17. Yhdistetty diakonia- lähetys- ja käsityöpiiri. Nuorten tila (alaker-ta) klo 12–14.

NEULAMÄEN KIRKKO Vesurikuja 4

040 4848 311

Arkinen ateria Neulamäen seurakuntatalon kahviossa torstaisin klo 11–12. Aterian hinta 4 €/hlö.

Daniel Brecherin luento su 23.11. klo 16. "Viimeinen Naisten lenkki" Pui-

tuomio juutalaisesta näkökulmasta" Aterian ja raamattuluento. Zipporim- kuoro. Leila Savolainen ja Anna Vääntinen. Aterian hinta aik. 10 €, lapset alle 12 v 5 €, alle 4 v. ilmaiseksi. Ruoka on laktosittonta. Erityisruokavaliot on ilmoitettava erikseen lip- puja varattaessa. Itämai- seen tapaan miehet tar- joilevat ruoan pöytiin. Lu- ento n. klo 17 aterian jäl- keen avoin kaikille. Aterian lippujen ennakkovaraus to 20.11. klo 15 mennessä: Alavan seurakunnan toi- misto, Keihäskatu 5 B, 040 4848 286.

Raamattu- ja rukouspiiri tiistaisin klo 18 Neulamäen kirkon takka-aulassa. Yhteyshenkilö Ilkka Sor- munen 040 5426 280.

Tuomasmessu su 30.11. klo 18. Teemu Voutilainen, Sibelius-akatemian opis- kelijat. Bussikuljetus: Py- hän Johanneksen kirk- ko klo 17.00, Puijon kirk- ko klo 17.10, Tuomiokirkko pääovi klo 17.20. Alavan kirkko klo 17.30. Messu al- kaa klo 18 Neulamäen kir- kossa. Paluukyyti samaa reittiä messun jälkeen.

DIAKONIA

Omaishoitajien avoin ryhmä ma 24.11. klo 13. Alavan ja Tuomiokirk- ko seurakunnan yhteinen. Suokatu 22 C, kerho huone Samuli 2. krs. Tied. Sonja Tirkkonen 040 4848 324.

Omaishoitajien joulu- juhla Rytyllä la 8.12. klo 12–14.30. Mahdollisuus kuljetukseen. Ruokailu 15 € ja kuljetus 5 €. Ilmoittau- tumiset Mirjalle vaihtee- seen 017 158 111.

MUUTA

Särkiniemen raamat- tu- ja rukouspiiri ke 19.11. ja ke 3.12. klo 18. Särkiniemen kerhotila (ent. kirjas- to). Yht. hlö Sirkka Pitkän- nen 044 379 3529.

Särkitupa to 20.11. ja to 3.12. klo 13 Särkiniemen kerhotila (ent. kirjas- to). Tuotto Kallaveden seuran- kunnan lähetystyölle.

1. Adventtisunnuntain messu su 30.11. klo 10. Li- turgia Anni Tanninen, saarna Matti Pentikäinen, kanttorina Anna-Mari Linna ja kirkkokuoro. Messun jälkeen joulutorttumyyjät- set lähetystyön hyväksi.

MUUTA

Miestenpiiri Jynkänvuorella to 20.11. klo 18.30 Jynkänvuoren kerho huoneella (Isännantie 22). Piiristä vastaa Veijo Olli 040 8275 304.

Miesten sauna ja takkailta pe 28.11. klo 17.30. Poukkanen leirikeskuksessa. Iltaan kuuluvat sauna, uin- ti/avanto ja iltapala. Martti Olsen, "Runoja miehen matkalta".

PETOSN SEURAKUNTATALO Pyörönkaari 21

040 4848 345

Messu su 23.11. klo 16. Juhla Määtä ja Anna-Mari Linna.

MUUTA

Donkkis Big Night-toimintailta pe 21.11. klo 18. Vapaa pääsy. Lisätietoja www.donkki.net tai Cecilia Kurkinen 050 381 4459 Järjestäjänä Kansan- lähetys.

VEHMASMÄEN KAPPELLI - MUUTA

Esikoislestadiolaisen seur su 23.11. klo 16.

paikka. Yhteistyössä entisen diakonia- ja lähetyspiirin kanssa. Kuukauden vi- meisenä torstaina lähetys- aihe. Yht. hlöt Sylvi Viip- pola 040 595 5882 ja Ulla Pitkänen 044 523 5991.

Varttuneen väen päi- väpiiri ti 25.11. klo 11 seurakuntasalissa parillisten viikkojen tiistaina klo 11–13. Ateriamaksu 4 €/hlö.

Puurojumppa ja hetki- hartaus ke 26.11. klo 12. Ennakkotiedon mukaan syksyn viimeinen Puurojumppa/hetkihartaus Särkiniemen kerho- tilassa. Särkiniementie 4 (ent. kirjasto). Puuro- jumppa klo 12 ja hetkihar- taus klo 12.30. Yht. henk. Toini Jääskeläinen 0400 786 166.

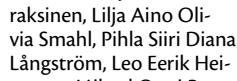
Adventtihartaus Särkiniemen toriaukiolla pe 28.11. klo 9. Adventtikahvit. Leila Savolainen, Vappu Palmu, Pia Jääskeläinen.

KASTETUT

Daniel Onni Johannes Aikarainen, Liisa Aino Olliva Smahl, Pihla Siiri Diana Längström, Leo Erik Heinonen, Mikael Onni Benjamin Mykkänen, Elli Hil- da Amanda Koljonen.

KUOLLEET

Viljo Antero Väänänen 77 v, Raula Linda Toiva- nen 85 v.

KALLAVEDEN KIRKKO Rauhalahdentie 21

040 4848 336

Tuomiosunnuntain messu su 23.11. klo 10. Liturgia Anna-Maija Hella, saarna Juhla Määtä, kanttorina Anna-Mari Linna. Mukana Gideonit.

Kallaveden kirkon raamattupiiri ma 24.11. klo 18–19.30 Kirkon koulutus- salissa. Vastuuhenkilönä Jarmo Oksanen.

Perinteiset lähetysmyy- jäiset la 29.11. klo 11–13. Tuotto Kallaveden seuran- kunnan lähetystyölle.

1. Adventtisunnuntain messu su 30.11. klo 10. Li- turgia Anni Tanninen, saarna Matti Pentikäinen, kanttorina Anna-Mari Linna ja kirkkokuoro. Messun jälkeen joulutorttumyyjät- set lähetystyön hyväksi.

MUUTA

Miestenpiiri Jynkänvuorella to 20.11. klo 18.30 Jynkänvuoren kerho huoneella (Isännantie 22). Piiristä vastaa Veijo Olli 040 8275 304.

Miesten sauna ja takkailta pe 28.11. klo 17.30. Poukkanen leirikeskuksessa. Iltaan kuuluvat sauna, uin- ti/avanto ja iltapala. Martti Olsen, "Runoja miehen matkalta".

PETOSN SEURAKUNTATALO Pyörönkaari 21

040 4848 345

Messu su 23.11. klo 16. Juhla Määtä ja Anna-Mari Linna.

MUUTA

Donkkis Big Night-toimintailta pe 21.11. klo 18. Vapaa pääsy. Lisätietoja www.donkki.net tai Cecilia Kurkinen 050 381 4459 Järjestäjänä Kansan- lähetys.

VEHMASMÄEN KAPPELLI - MUUTA

Esikoislestadiolaisen seur su 23.11. klo 16.

Velmasmäen kappelilla. Seurakahvit. Esikoislestadiolaiset ry.

KARTTULAN KIRKKO Kirkkotie 23

040 4848 545

Sanajumalanpalvelus su 23.11. klo 10. Liturgia Mikko Väisänen, saarna Anni Tanninen ja kanttorina Richard Nicholls.

1. Adventtisunnuntain messu su 30.11. klo 10. Mikko Väisänen, Veli Mäntynen, Anne Keränen ja Karttulan kirkkokuoro.

MUUTA

Nina Äströmin konsertti pe 21.11. klo 19 Karttulan koulukeskuksella. Kissakuusentie 20. Vapaa pää- sy, kolehti.

Airakselan varttuneen väen kerho ti 25.11. klo 12.30 Aili Saksmanilla, Airakselantie 800.

Ehtoollisheitki to 27.11. klo 13 Karttulan sairaalassa. Mikko Väisänen ja Anne Keränen.

Hartausheitki to 4.12. klo 13 Karttulan sairaalassa. Mikko Väisänen ja Anne Keränen.

KARTTULAN SEURAKUNTAKOTI KISSAKUUSENTIE 14

040 4848 547

Rukousilta su 23.11. klo 18. Sotiemme veteraanien joulupuuro ke 26.11. klo 12. Karttulan alueen sota- veteraanit ja reserviläiset.

Naisten hyvän olen ilta to 27.11. klo 18. Jouluskarttelua, näyttäriä.

Rukousilta su 30.11. klo 18. Seurakuntaväen joulu- juhla ke 3.12. klo 10–13.

NUORET

Nuortenilta tiistaina 25.11. klo 17–20 Petosen seurakuntatalolla, Pyörönkaari 21.

Nuortenilta Kurkimäessä torstaina 27.11. klo 18–19.30 Kurkimäen kerho huoneella.

LÄHETYS

Perinteiset lähetysmyy- jäiset la 29.11. klo 11–13 Kallaveden kirkolla. Tuot- to Kallaveden seurakun- nan lähetystyölle.

DIAKONIA

Varttuneen väen lähe- tyspäivä ke 19.11. klo 10–13 Kallaveden kirkolla. Juhla Määtä ja Anna-Mari Linna. Vierailijana Mai- ja Antikainen Puijon se- urakunnasta. Ruokailu 6 €.

Hyvän hoidon päivä ke 26.11. klo 10.30–14.30 Rytkyn leirikeskuksessa. Ilmoittautuminen dia- koniatuomioon 040 4848 332 ma klo 9–10. Voit jättää myös viestin vastaajaan.

Leväsen kammari ma 1.12. klo 13–14.30 Leväsentie 27, uusi puoli 2. krs. Advent- ti aikaan/joululauluja/ puuroa. Maarit Kirkinen ja Arja Mielikainen.

Seurakuntien yhteinen omaishoitajien joulu- juhla ma 8.12. klo 12–14.30 Rytkyn leirikeskuk- sessa. Hinta 15 € sis. joulu- ruokailun, ohjelman ja torttukahvit. Kuljetus jär-

jestetään tarvittaessa 5 €. Ilmoittautumiset seura- kuntien vaihteeseen 28.11. mennessä 017 158 111.

PERHETYÖ

Perhekerhot seuraavas- ti: Jynkänvuoden kerho- huoneella (Isännantie 22) keskiviikkoisin klo 9.30–11.

Kurkimäki, Kurkipirtissä keskiviikkoisin klo 9.30–11. Rytkyn leirikeskukse- sa parillisen viikon keski- viikkona klo 9.30–11, syk- syn viimeinen kerta 26.11.

Petosn seurakuntata- lolla torstaisin klo 9.30–11. Karttulan seurakuntako- dilla tiistaisin klo 9.30–11.

Syvänniemen papillassa keskiviikkoisin klo 9.30–11. **Perhekerhot jäävät joulu- tauolle viikolla 49.**

Tervetuloa perheiden joulu- luhartauksiin! ti 9.12. klo 9.15 Vehmasmäen kappe- li, ke 10.12 klo 10.15 Jynkän- vuoren kerhotila (Isännän- tie 22), ke 10.12 klo 9.30 Kallaveden kirkko, to 11.12 klo 9.30 Petosen srk-talo.

Koko perheen joulus- karteluilat seuraavas- ti: Petosen seurakunta- talolla (Pyörönkaari 21) ja Kallaveden kirkolla (Rauhalahdentie 21) 2.–3.12. klo 18–20 sekä Vehmasmä

Sielunhoito-terapia SYDÄN-JUURI
terapeuttista sielunhoitoa

Helena Lehtimäki
 YTM, sosiaalityöntekijä,
 Sielunhoitoterapeutti (ACC)
 Usuperheneuvokoulutuksessa
 P. 045 3156464, Kuopio
 hennulehtimaki@gmail.com
 www.sydänjuuri.fi

HAMMASLABORATORIO

DENTIINI

erikoishammasteknikko
 Niina Toivanen
 Kauppakatu 48, Kuopio
 ajanvaraus 0440 228 984

PERUNKIRJOITUKSET
 testamentit - kauppakirjat ym. asiakirjat ammattitaidolla ja joustavin maksuehdoin
Herastuomari Leila M. Tuomainen
 p. 044 211 9876

Perunkirjoitukset
Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin
 Tapionkatu 5–9 Kuopio
 (myös Siilinjärvi, Nilsinä)
 Tiilisara p. 046-892 1422

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT
 esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
 alkaen 300 € + kulut + alv 24 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy
 Puistokatu 6, 70110 Kuopio
 puh. (017) 282 2211 • faksi (017) 282 3101
 www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI & CO. OY
 Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
 Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
 Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
 (017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
 www.kolari-co.fi

VOUKRATA HALUTAAN

Yliopiston aikuisopisk.mies etsii kalust.yksiotä ajalle 1.2.–30.5.15 Kuopion keskustasta. 050-5386512

Kotipalveluita ja vuodesta 1988.

Helga

Siivoukset, muut kotityöt, asiointi- & avustuspalvelut
 ☎ 0400 853 853
 www.kodinhelga.com

Tietokoneapu
 Kotitalous-vähennys 45%
 www.orden.fi
 040 5844 045

Puujon Maja pabelee lämmöllä

arjessa ja juhlassa
 niin ilon kuin surunkin hetkinä

- juhlaravintola
- lounasravintola
- hotelli
- sauna- ja kokoustilat

Kysy lisää ja pyydä tarjous
 puh. 044 552 4810
 myynti@puijo.com

Puujon torni
 Hotelli Puujon maja
 www.pujo.com

Puijotie 135, 70300 Kuopio

SEURAKUNNAT 19.11.–2.12.14

AIKUISTYÖ

Naisia raamatussa ke 26.11. klo 18. Työikäisten naisten raamattupiiri Pyhän Johanneksen kirkon srk-salissa. Aulikki Mäkinen.

Miesten piiri ke 3.12. klo 18 Poukamassa. Lähtö Pyhän Johanneksen kirkolta klo 17.45. Heikki Hyvärinen.

KASTETUT

Lovisa Anitta Aurora Lyyra, Luka Elis Suomi Lovén, Aatu Vilho Juhani Saastamoinen.

KUOLLEET

Kari Antero Taskinen 72 v, Saimi Maria Hätinén 79 v, Eino Ilmari Nyssönen 83 v, Liisa Kyllikki Kuha 87 v.

PUIJON KIRKKO Taivaanpankantie 3

040 4848 419
Messu su 23.11. klo 10. Nimikkolähtei Kaiju Neiglick Lähetysseurasta saarna, Pekka Nieminen, Teemu Voutilainen, Maija Antikainen, Outi Keskisipilä. Luomus-kuoro, johtaa Jarkko Maukonen. Lapsille pyhäkoulu. Kirkkokahvit. Nimikkolähtei Kaiju Neiglick ja Timi Mara kertovat työstään Hongkongissa.

Messu su 30.11. klo 10. Jaana Marjanen saarna, Teemu Voutilainen, Mari Voutilainen, Pekka Nieminen. Kanttorina Outi Keskisipilä. Puujon kamari-kuoro. Lapsille pyhäkoulu. Kuljetus Päivärannasta klo 9.30. Metsäkummun-tien Puijonarvontie-Rypysuontie-Ahkioite-Puijon kirkko. Paluu n. klo 12.15. **Betlehemin tiellä – Puujon kamarikuoron konsertti** su 30.11. klo 15. Johnta Outi Keskisipilä, Raulo Tikkanen, saksofoni. Ohjelma 10 €.

PUIJON SEURAKUNTAKESKUS Taivaanpankantie 3

Lähetystyön käsityö- näyttely 19.–26.11. klo 9–15.
Lähetysmyyjäiset su 23.11. jumalanpalveluksen jälkeen kirkon aulassa. Myytävänä käsitoita ja joulukortteja.

Kuusenkoristelu harta-us kirkon pihalla ke 26.11. klo 9. Kirsi Suolaniemi, Tuula Pitkänen, Mari Voutilainen.
Siioninvirsisseurat su 30.11. klo 18. Thomas McElwain, Olli Vuorinen, Mari Voutilainen.

MUUTA

Adventti- ja jouluvirsi- en laulajaiset ja hartaus- hetki pe 28.11. klo 13. Puijonlaakson toimintakes- kuksen juhlasalissa. Pekka Nieminen, Joonas Saraste.

Lähetysmyyjäiset Pui- jon torilla la 29.11. klo 10–14. Myytävänä käsitoita ja joulukortteja.
Seurakuntien yhteinen omaishoitajien joulu- juhla ma 8.12. klo 12–14.30 Rytlyn leirikeskuksessa. Kuljetus järjestetään tarvittaessa. Joululounas 15 € ja kuljetus 5 €. Ilmoittautumiset 28.11. mennessä seurakunnan vaihteeseen mirja.poutainen@evl.fi, 017 158 111.

KASTETUT

Eetu Heikki Johannes Jäntti, Julia Jasmin Partanen, Emmi Onni Johannes Kuikka, Lauri Pekka Eemeli Valkonen, Konsta Valtteri Mauno.

KUOLLEET

Eine Kaarina Kettunen 61 v.

RIISTAVEDEN KIRKKO Joensuuentie 2505

Tuomisunnuntain mes- su su 23.11. klo 10. U. Mäkinen, Tuura.
Perhekerhon retkipäivä, tutustumme siimeen ja kirkkoon ti 25.11. klo 9.30. **Kirkon ja kirkkokuoron 80-vuotisjuhla** messu 1. adventtisunnuntaina su 30.11. klo 10. Saarna Hannu Savinainen, R. Leino, Tuura. Kirkkokuoro. Päiväjuhla ja kirkkokahvit messun jälkeen seurakuntatalossa.

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO Keskustie 2

Siioninvirsisseurat ma 24.11. klo 19. Hannu Savinainen.
Ennen vanhaan -päivä ti 25.11. klo 12 takkahuoneessa.
Kuusenkoristelu ilta ke 26.11. klo 18. Tervetuloa koko perheen voimin aloittamaan joulunodotus yhdessä. Koristelemme kuusen, laulemme joululauluja ja nautimme esityksistä. Voit tuoda mukasi koristeen kuuseen ja herkkuja nyyttikestipe- rintellä.
Neulepiiri to 27.11. klo 12 takkahuoneessa.

MUUTA

Riistaveden alueseura- kunta mukana joulukau- den avajaisissa la 29.11. klo 9 Mantulla. Tule ta- paamaan reippaita vapaa-

ehtoistyyntekijöitä ja kes- kustelevaan alueseura- kunnan toiminnasta. Ar- pajaiset.

YLÖSNOUSEMUKSEN KIRKKO, JUANKOSKI Mäntytie 5

Messu su 23.11. klo 10. Ku- vasaarna tuomiopäivän taidekuvista, Keihänen, Saarela.
1. adventtisunnuntain messu su 30.11. klo 10. K. Leino, Saarela.
Armas Maasalon ad- venttivesper su 30.11. klo 18. R. Leino, Saarela, kirkkokuoro.
Lasten ja lapsiperheiden adventtikirkko ma 1.12. klo 9.30. Tarjoilua ja toi- mintaa seurakuntatalossa.

JUANKOSKEN SEURAKUNTATALO Mäntytie 5

Lähetyskaskartelu to 20.11. klo 10 seurakun- tatalossa.
Aamukahviryhmä, to 27.11. klo 10 seurakun- tatalossa.
Lasten kauneimmat jou- lulaulut ke 3.12. klo 18.30.

KAAVIN KIRKKO Kaavintie 24

Messu su 23.11. klo 13. Hagman-Puustinen, Parviainen.

Messu su 30.11. klo 13. Huhtala, Lukkaril-Lohi. Vanhemman väen kirkko- pyhä, mukana Kaavin Lei- jonat ja Ladyt. Messun jäl- keen n. klo 14.30 adventti- juhla seurakuntakodissa. Puuro, ohjelmaa ja tort- tukahvit. Kysydytksiin voi käyttää kuljetusseleitä, joista yhteydenotot Pirjo Jukunen 040 4888 627.

KAAVIN SEURAKUNTATALO Kirkkorannantie 1

Elsan kerho to 20.11. klo 11. Vieraana Kunnan- paikasta liikunnanohjaaja Päivi Rossinen.

Raamattupiiri pe 21.11. klo 18.30.
Raamattupiiri ma 24.11. klo 13.

Mielenterveyspiiri ti 25.11. klo 12.
Sanan ja yhteyden ilta to 27.11. klo 18.30.
Ilonpysarat / Kings Kids su 30.11. klo 16.30.
Omaishoitajien, vapaa- ehtoistyyntekijöiden ja vastuuryhmän joulujuh- la ti 9.12. klo 11. Ilmoittau- tumiset, erityisruokavali- ot Pirjolle 02.12. mennessä 040 4888 627.

MUUTA
Elsan kerho Maarianvaa- ra to 27.11. klo 14 Sirkka ja Osmo Hytösellä, Polvijär- jentie 738 A.
Elsan kerho to 4.12. klo 14 Luikonlahden koulussa.
Mielenterveyskuntou-

tujen joulujuhla Nilsinä- sä ti 9.12. klo 10. Lähtö linja- autolla matkahuollossa. Tar- kemi aiakartau ilmoitetaan myöhemmin. Ilmoittautu- miset Pirjolle 2.12. mennessä 040 4888 627.

MUURUVEDEN KIRKKO Kirkkotie 2

Itsenäisyyspäivän juhla- lisuudet la 6.12. Kello 12.30 kunniakäynti sankarihau- doilla. Kello 13 sanajumalan- palvelus ja Pro patria -tau- lujen paljastaminen. R. Lei- no, Keihänen, Saarela, Joun- tehtaan soitattajat, joht. Rai- mo Maaranen. Juankosken kaupungin itsenäisyyspäi- vän juhla, tervehdyssanat kaupunginjohtaja Petri Kan- gasperki, Juhlapuhe, 1939–45 sotiemme perinneyhdi- styksen puheenjohtaja Pentti Väänänen, kahvitarjoilu.

Messu su 23.11. klo 13. Kuva- saarna tuomiopäivän taide- kuvista. Keihänen, Saarela, kirkkokuoro.
1. adventtisunnuntain har- taushetki ja kirkkoäytel- mä su 30.11. klo 13. "Pappa Panov ja ihmeellinen joulu- vieras" esittäjänä 10-vuotis- juhlaan viettävä lauluryhmä Liekki, ohj. Paula Hagman- Puustinen. Keihänen, Saare- la. Kahvitarjoilu.

MUURUVEDEN SEURAKUNTATALO Kirkkotie 1
Perhekerho to 20.11. klo 9.30.
Seurakuntakerho to 20.11. klo 13.
Perhekahvila to 27.11. klo 9.30.
Veteraanien talkkuna- ja joulupuuro to 27.11. klo 13. Kahvit ja joululauluhetki.

NILSIÄN KIRKKO Kirkkonmäentie 1

Messu su 30.11. klo 10. Puri- ainen, Kärppä-Leskinen.
Kynttiläkulkee ja adven- tivesper su 30.11. Lähtö klo 18.30 vanhalta tappelusta, Puri- ainen, Kärppä-Leskinen.

NILSIÄN SEURAKUNTAKOTI Nilsiantie 59

Näpertäjät to 20.11. ja to 27.11. klo 12.
Sanaajp. su 23.11. klo 10. Kor- kalainen, Kärppä-Leskinen.
"Vielä iloa löytyy" Runon ja musiikin hetki su 23.11. klo 15. Kansalaisopiston ru- nopiiri, kahvit lähetystyön hyväksi.
Sanan ja yhteyden ilta ti 25.11. klo 18.30 ala-salissa. Kansanlahetus.
Miesten virsi-ilta ke 26.11. klo 18.

MUUTA
Pisanten kerho pe 21.11. klo 13.
Murtolahden kyläseurat pe 21.11. klo 19 Ikäheimolla Soipussa, Soipuntie 67. Eino Keihänen kuvia ja tarinoita pyhiinvaellukselta Santiago Compostelaan.

Rukous- ja raamattupi- ri ti 25.11. klo 18 Lehtomä- en kodilla.
Raatin kyläseurat ke 26.11. klo 19 Turusella, Väättälä- tie 31.
Käsityö- ja toimintapi- ri pe 28.11. klo 12 Lehtomä- en kodilla.
Sänkimäki-Konttimäen kauneimmat joululaulut pe 28.11. klo 19 Seija ja Pertti Rissasella, Yläahontie 50.
Varhaisuorten toiminta- päiviä ja nuortenilta. Toi- mintapäivä alkaa la 29.11. klo 13–14.30, nuortenilta klo 15–18 Isossa pappilassa.
Sydänkauneimmat joululaulut ke 3.12. klo 13 Leena Lappalaisella, Juan- koskentie 972

Kauneimmat joululaulut Palonurmen ns-talolla ke 3.12. klo 19 Poukamassa, Palonurmentie 646.

SÄYNEISEN KIRKKO Kirkkoharjuntie 2

Messu su 23.11. klo 13. Korka- lainen, Kärppä-Leskinen.
Messu su 30.11. klo 13. Kor- kalainen, Kärppä-Leskinen.

SÄYNEISEN SEURAKUNTAKOTI Kirkkoharjuntie 2 A
Seurakuntakerho to 20.11. klo 12 seurakuntatalossa.
Lähetyskahvila to 27.11. klo 12.

MUUTA
Seurat su 23.11. klo 18. Paula ja Paavo Lukkarisella, Lastu- koskentie 749.

TUUSNIEMEN SEURAKUNTAKOTI Koivukuja 2

Kuukausisseurat to 20.11. klo 11.30. Järj. kristilliset eläkeläiset.
Rukousilta "Rukous on sil- ta" pe 21.11. klo 18. Rukousta, opetusta, musiikkia. Laulu- ryhmät Sade, Liekki ja Tuus- tytöt.
Messu su 23.11. klo 10. Hag- man-Puustinen, Parviainen. Uudessa kirkkosalissa.
Nuortentilat ma 24.11. klo 18.
Ilta Sanan äärellä ma 24.11. klo 18. Vetäjänä Risto Hap- ponen.
Isokoulutus ti 25.11. klo 18.30.
Toivevirsilaulajaiset ke 26.11. klo 18. Adventti-aihe.
Messu su 30.11. klo 10. Hag- man-Puustinen, Lukkaril-Lohi. Uudessa kirkkosalissa.
Koko perheen jouluskar- telu ti 2.12. klo 18.
Ruunopiirin esityksiä ke 3.12. klo 14. Uudessa kirkko- salissa.

MUUTA

Nuorten ilta kahvila pe 21.11. klo 19.30 kunnan nuori- soittoloissa.
Lähetyspiiri pe 28.11. klo 12 Aini Auvissella, Ranta- kuja 4 A 3.

MUUTA

Nuorten ilta kahvila pe 21.11. klo 19.30 kunnan nuori- soittoloissa.
Lähetyspiiri pe 28.11. klo 12 Aini Auvissella, Ranta- kuja 4 A 3.

MUUTA

Pisanten kerho pe 21.11. klo 13.
Murtolahden kyläseurat pe 21.11. klo 19 Ikäheimolla Soipussa, Soipuntie 67. Eino Keihänen kuvia ja tarinoita pyhiinvaellukselta Santiago Compostelaan.

Rukous- ja raamattupi- ri ti 25.11. klo 18 Lehtomä- en kodilla.
Raatin kyläseurat ke 26.11. klo 19 Turusella, Väättälä- tie 31.
Käsityö- ja toimintapi- ri pe 28.11. klo 12 Lehtomä- en kodilla.
Sänkimäki-Konttimäen kauneimmat joululaulut pe 28.11. klo 19 Seija ja Pertti Rissasella, Yläahontie 50.
Varhaisuorten toiminta- päiviä ja nuortenilta. Toi- mintapäivä alkaa la 29.11. klo 13–14.30, nuortenilta klo 15–18 Isossa pappilassa.
Sydänkauneimmat joululaulut ke 3.12. klo 13 Leena Lappalaisella, Juan- koskentie 972

VEHMERSALMEN KIRKKO Lempeläntie 17

Messu su 23.11. klo 13. U. Mäkinen, Tuura.
Perhejumalanpalvelus 30.11. adventtisunnuntaina 11.30. klo 13. U. Mäkinen, Pauliina Vuorinen. Laulamme hoo- sianna, koristelemme kuu- sen ja nautimme glögijä ja pipareita.
Vehmersalmen koulun adventtihartaus ma 1.12. klo 8.45. Koko kylä on ter- vetullut.

VEHMERSALMEN SEURAKUNTAKOTI Lempeläntie 15

Lähimmäisen kammar- i to 20.11. klo 10.
Puurokammar i to 27.11. klo 10.
Kokki-ukot ti 2.12. klo 17.
Eero Hujanen johdolla kok- kausta, elintarvikemaksu 5 €.

MUUTA

Ritoharjun adventtilaula- jaiset ma 1.12. klo 18 toimin- tateskuksessa. Myyjäiset ja arpajaiset.
Mustinlahden adventtila- ulajaiset ke 3.12. klo 19 Kylätalossa.
Mäenpään adventtilaula- jaiset to 4.12. klo 18 Kaia ja Tapio Kekäläisellä, Mäense- läntie 90, Puutosmäki.

KASTETUT

Aake Elias Antero Pirinen, Juankoski, Eetu Elis Kuok- kanen, Nilsä, Vilma Aada Amanda Kokkonen, Jänne- virta, Jiri Olavi Juutilainen, Vehmersalmi, Antti-Einari Juhani Kainulainen, Sänne- nen, Eetu-Oskari Johannes Kainulainen, Sänneinen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Tapani Teemu Tirrkonen ja Tarja Marita Laitinen.

KUOLLEET

Alma Marjatta Karhunen 89 v, Muuruvesi, Maire Tel- lerv Smolander 90 v, Kaa- vi, Eemil Juho Koponen 88 v, Tuusniemi, Kaija He- lena Kärppä 66 v, Tuusnie- mi, Inki Pertti Uuno Korho-

nen 73 v, Muuruvesi, Heikki Ilmari Tolppanen 72 v, Kaa- vi, Matti Tapio Boman 66 v, Riistavesi.

DIAKONIA- KESKUS

Suokatu 31

040 4848 464
Nuotta-kahvio, kierrätys- myymälä ja diakoniatyön- tekijöiden vastaanotot il- man ajanvarausta avoimna maanantaisin, keskiviikko- sin ja perjantaisin klo 10–12. Ovet avataan klo 9.40, aa- muhartaus klo 9.50. Kahvi- ossa luettavissa päivän leh- det SS ja HS sekä kristillisiä viikko- ja kuukausilehtiä.
Vastaanottoon aukioloka- inoita (ma, ke ja pe klo 10–12) tai muuhun aikaan sopimuksen mukaan 040 4848 468.
Kehtysmaamaisen kah- vierho ke 19.11. klo 10. Lisä- tietoja diakoni Leena Varti- ainen, 040 4848 467.
Katulahetyspiiri ke 19.11. klo 17.
Kuurojen lähetyspiiri to 20.11. klo 12. Mielenterveysryhmä. Lisätietoja diakoni Stina Ma- linen, 040 4848 466.

SIILINJÄRVI

Kirkkoherranvirasto ja ta- loustoimisto avoimna arki- sin klo 9–11 ja 12–14 p. 017 288 4600 (khanvirasto), 017 288 4620 (talouststo). Haa- rahongantie 4, 71800 Siil- injärvi.
www.siilinjärvenseura- kunta.fi, www.facebook. com/siilinjärvenseurakun- ta, siilinjärvi.suurellasyda- mella.fi

KIRKKO Haarahongantie 2

Urkujen pauhua, yksinlau- lua pe 21.11. klo 19. Rebekka Kinnunen, urut, Heini Heide, laulu. Vapaa pääsy.

Messu 23.11. klo 10. Heikki Kastarinen, Unto Niskanen, Vesa Kajava, Liisa Tiilikainen. Mielenterveyskirkkopäivä, kirkkokahvit ja tilaisuus pää- tystalissa.

Rauhahydistyksen seurat su 23.11. klo 15.
Perjantaimessu 28.11. klo 18.30. Satu Väättäinen, Aini Heiskanen.

Messu 30.11. klo 10. Sep- po Laitanen, Matti Höffren, Vesa Kajava, Nuorten kuo- ro. Verkkokirkkolähetys, kat- so www.siilinjärvenseura- kunta.fi
Adventtivesper 30.12. klo 18. Leena Laurinkari, Vesa Kajava, Heini Heide, Sola Gratia -kuoro. Verkkokirk- kolähetys, katso www.siilinjärvenseurakunta.fi

SEURAKUNTATALO Haarahongantie 4

Kahvila Huili torstaisin klo 9–13 alakerran kerhotiloissa. **Mies! Mitä tapahtuu kuo-** leman jälkeen? Aikamies- ten kokoontuminen suurten kysymysten äärellä ke 19.11. klo 18 päätysalissa. Vieraana TT Kari Kuula. Ilta kaiken- ikäisille miehille.
Perjantai kahvila pe 21.11. klo 18. Rukoushetki klo 19.30.
Eläkeläisten päiväpiiri ma 24.11. klo 13. Isossa salissa.
Kuulokkerho ma 24.11. klo 13 päätysalissa.
Kristillisten eläkeläisten seurat ti 25.11. klo 13 pieni sali. Seppo Laitanen.
Partiolaisten Adventti- myyjäiset su 30.11. klo 11–

13 ja 18.30–20. Jumalanpal- veluksen jälkeen maksulliset kirkkokahvit.
Pyhäkoulu su 30.11. klo 10 kerhotilassa.
Adventti-ilta perheille ma 1.12. klo 18–20 isossa sa- lissa. Jouluskariteluja, tont- tumentppurata, leipomis- ta ja jouluisia sävelmiä. Toi- nen Adventti-ilta Vuorelas- sa 2.12.
Lähetyskeskysydänään 3.12. klo 9–10 lähetyskellaril- la Matti Höffrenin johdolla.
Askarteluita 3.12. klo 17.30–19.30 lähetyskellarilla. Heta Malisen johdolla eni- sia kädentaitoja itselle ja lä- hetystyölle.

PERHEASIAIN NEUVOTTELU- KESKUS

Suokatu 22
Luottamuksellista keskus- teluapua parisuhteen ky- symyksissä. Yhteydenotot ma–pe klo 9–11 puh. 040 4848 480 tai sähköpostit- se perheneuvonta.kuopio@evl.fi

PERHENEUVONNAN VALTA- KUNNALLISTA 70-VUOTISJUHLAA VIETETÄÄN ARKISSA (KAUP- PAKESKUS APAJA) KE 10.11. KLO 11–16. PERHENEUVON- NAN TYÖN ESITTELY. MUSISOI- MASSA KANTTORI OSSA JAUHI- AINEN, LAPSIKUORO SEKÄ KIRSI JA MARKKU VIRTA. TERVE KUO- PIO -KIOSKI. PIISPA JARI JOL- KOSKI TERVEHDYS KLO 11.30.

SIILINJÄRVI

Kirkkoherranvirasto ja ta- loustoimisto avoimna arki- sin klo 9–11 ja 12–14 p. 017 288 4600 (khanvirasto), 017 288 4620 (talouststo). Haa- rahongantie 4, 71800 Siil- injärvi.
www.siilinjärvenseura- kunta.fi, www.facebook. com/siilinjärvenseurakun- ta, siilinjärvi.suurellasyda- mella.fi

KIRKKO Haarahongantie 2

Urkujen pauhua

SEURAKUNNAT 19.11.–2.12.14

16.30 maanantaisin Kuopion NKKY:n salissa. **Raamattupiiri** klo 17 maanantaisin Kuopion NKKY:n salissa. Käsitlemme Heparalaiskirjettä. **Kotiseurait** ke 26.11. klo 18 Aino ja Rauno Riekon kotonaa, Keskustie 23, Maaninka.

NNKY Myllykatu 5
Kuoro ti klo 15.
Lähetys-/raamattupiiri ke klo 13.
Yhdistyksen syyskokous jäsenille ke 26.11. klo 18.
Yhteiskristillinen rukous siltä ti klo 18.

SUOMEN LUTERILAINEN EVANKELIUMI-YHDISTYS
Sanajumalanpalvelus to 20.11. klo 19 NKKY:n tiloissa Myllykatu 5, Johannes Häkämies.
Raamattu- ja lähetyspiiri ke. 26.11. ja ke. 10.12. klo 18.30 keskusseurakuntatallolla Aaronissa.
SLEY:n Itä-Suomen piirin

työntekijä on Johannes Häkämies, 050 321 2938, johannes.hakamies@sley.fi

KUOPIO YMPÄRISTÖN RAUHANYHDISTYS Ahmatie 22
Lauluseurat ke 19.11. klo 19 Ryllä.
Keskusteluilta la 22.11. klo 18 Ryllä.
Seurat su 23.11. klo 14, 15.30 ja 17 Ryllä.
Seurat su 23.11. klo 15 Siilinjärven kirkossa.
Seurat ti 25.11. klo 13.30 Riistaveden palvelukodissa.
Lauluseurat ke 26.11. klo 19 Ryllä.
Seurat to 27.11. klo 13.30 Riistaveden palvelukokouksessa.
Joulumyyjäiset la 29.11. klo 17, ruokailu klo 16 Ryllä.
Yhteinen pyhäkoulu su 30.11. klo 14 Ryllä.
Seurat su 30.11. klo 15.30 ja 17 Ryllä.
Seurat ke 3.12. klo 10.45 Tuusniemen palvelukokouksessa.

Lauluseurat ja iltakylä ke 3.12. klo 19 Ryllä.
AHOLAN SAARI
Aholansaaren joulu 23.–26.12. Perinteinen vanhanajan joulu aaton aatosta tapaninpäivään. Ohjelmassa mm. adventtivarret, kuusen koristelua, aattohartaus, joulusauna, aatto-illan ohjelmaa, joulukirkko, joululaulut, tapaninpäivän messu ja tietenkin herkkuja notkuvat joulun- ja kahvipöytä. Tiedustelut ja ilmoittautumiset 5.12. mennessä 050 4641 000, www.aholansaari.fi, aholansaari@aholansaari.fi

KUOPIO KISTILLISET ELÄKELÄISET
Laulun ja Sanan tilaisuus Mäntylän palvelukeskuksessa ti 25.11. klo 13.30.
Lauluharjoitukset Lähetyskodissa ma 1.12. klo 12.
Yhteislaulutuokio ja kerho keskuskr-talon Samulissa ti 2.12. klo 12.30.

Linjurin Kukka

Puijonkatu 45 • p. 046 921 4720
• JOKA PÄIVÄ 8-18 • info@linjurinkukka.fi

Kodin Kukkopalvelu

Kuninkaankatu 26, keskusta • p. 2612 438
ARK. 9-17, LA 9-14 • www.kodinkukkopalvelu.fi

Kukka-Hanski

Kauppahalli • p. 2626 221 • MA-PE 8-17, LA 8-15

Heikkisen Kukkatarha

Jokipellontie 96, Vehmassäki • p. 017 3623 215
MA-PE 10-18, LA-SU 10-16 • www.kukkatarha.fi • myynti@kukkatarha.fi

KULTTUURIKULMA

Koonnut PIIA JULKUNEN

Menovinkit

19.11.–3.12.2014

Lähetä vinkit osoitteeseen kulttuurikulma@gmail.com kaksi viikkoa ennen seuraavan lehden ilmestymistä.

NÄYTTELYT

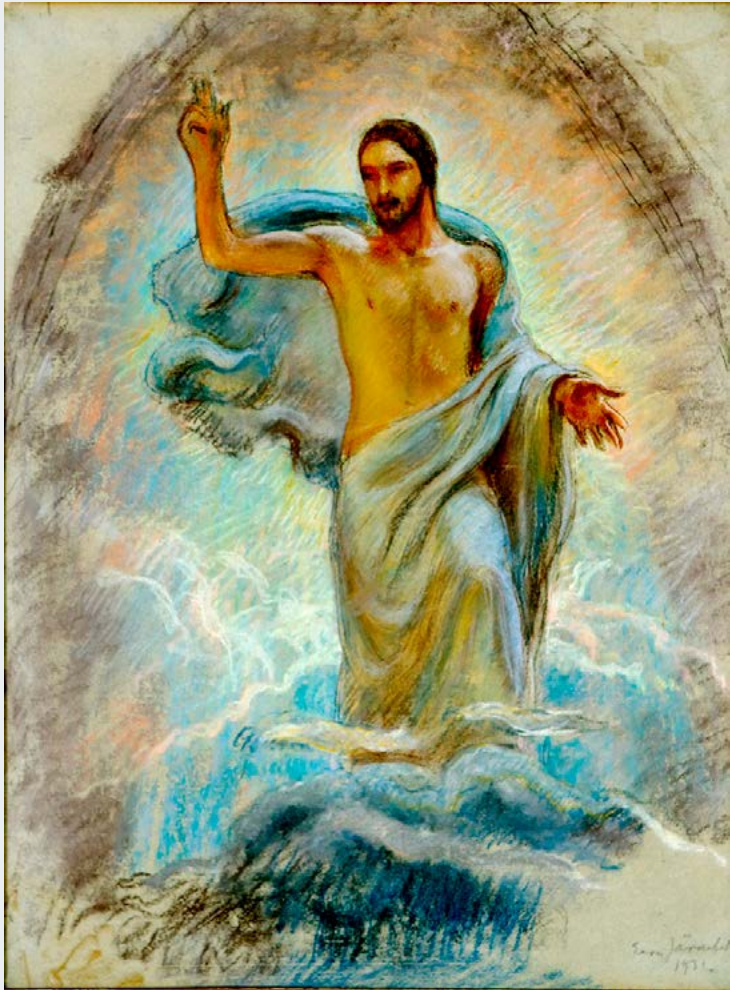
✦ Galleria Gr2 22.11.–18.12. Marja-Leena Valkola
✦ Luovien alojen keskus Mylly 29.11. saakka Eerika Jalasaho ja Jenni Turunen

ESITYKSIÄ, LUENTOJA, KONSERTTEJA

✦ Ruokateatteri: Ihmisiä lautasella 13.11.–13.12. klo 19 Sotku
✦ Salmin sali 16.11. klo 14 Konstan parempi 50 vuotta -konsertti
✦ Ikääntyvien yliopisto 20.11. klo 13. Professori Antti Kolehmainen: Testamenttia tekemäänkö? Kuopion kaupungintalo
✦ Neulamäen kirkko su 23.11. klo 16 Ateria ja raamattuluento: Viimeinen tuomio juutalaisesta näkökulmasta. FM Daniel Brecher, Zipporim-musiikkiryhmä ja Leila Savolainen, pastori Anna Väättäinen

Kino Kuvakukko, ohjelmassa mm.

✦ 14.11. alkaen: Elämän tanssi (ohj. Alejandro Jodorowsky)
✦ 21.11. alkaen: Kaksi päivää, yksi yö (ohj. Jean-Pierre & Luc Dardenne)
✦ 21.11. alkaen: Tuulensieppaat (ohj. Amir Arsamies Escandari)
✦ 28.11. alkaen: 71 (ohj. Yann Demange)

Valamon luostarin kulttuurikeskuksessa Mestarin jälki-näytely 17.1.2015 saakka. Kuvassa Eero Järnefeltin Sauluksen kääntymys.

Kuopion Musiikkikeskus, ohjelmassa mm.

✦ Sinfoniasarja VI 20.11. klo 19 Konserttitali
✦ Juki Välipakka Frim-Fram 21.11. klo 21.30 Jazzklubi
✦ Yhdessä isosti!

25.11. klo 19 Konserttitali
✦ Sinfoniasarja VII 27.11. klo 19 Konserttitali
✦ Omat tanssit – tanssikouluisten omia koreografioita 1.12. klo 17 Valohalli

VIIKON VALINTA

Elän vain kun maalaan

Pirjo Hämäläinen: Taiteen helmet. Sata suomalaista maalausta. Otava. 2014. 168 s.

Kirja esittelee sata suomalaista maalausta Pyhästä Barbarasta, jonka voi nähdä Kalannin Pyhän Olavin kirkossa, seudulla minne Suomessa kristinuskon ensimmäisenä juurtui, aina elävien taiteilijoiden luomuksiin. Asiat esitetään kronologisesti ja mukana ovat kuvataiteemme kaanonin keskeiset mestarit. Mutta näkökulma on tuore. Esimerkiksi hieno maalaus Turun tuomiokirkosta kertoo

Helsingin arkkitehdin Engelin olleen myös lahjakas taidemaalari.

Kuvataidetieto-kirjallisuus on haastava laji, koska kuva pitäisi osata muuttaa myös sanaksi. Oivallisuutta Hämäläiseltä löytyy tässäkin suhteessa. Kuopiolaisten ikiomat Wrightit esitellään otsikolla ”Heidän olivat linnut”, jossa kirjallisuuskriitik-

ko näkee heti tekstien välisyyttä Marja-Leena Vartion romaanin nimkeen *Hänen olivat linnut*. Kirjallisuutta ja maalaustaideetta Pirjo Hämäläinen vertaakin takakansitekstissä juuri säilymisen suhteen. Mutta ehkä kaik-

kein pätevimmän tulkinnan antaa Rafael Wardi: ”Maalaus alkaa siitä, mihin puhe päättyy.”

TERHI LAITINEN

Taiteemme temppelissä

Suvi-Sirkku Talas (toim.): *Rakas äitini! Armas, Eero, Arvid ja Kasper Järnefeltin sekä Aino Sibeliuksen kirjeitä äidilleen Elisabeth Järnefeltille 1879-1928. Karisto. 2014. 555 s.*

Alexander Järnefeltin perhe, suomalaisen taiteen kehto, näin voi hyvällä syyllä sanoa. Ja perheen lasten kirjeiden, jotka on toimittanut Suvi-Sirkku Talas, julkisaatto on kulttuuriteko, koska niistä voi nähdä taiteemme synnyn, niin musiikin, kuvataiteen kuin kirjallisuudenkin, ja mitä sanotaan sen kultaukeksi. Mutta ennen kaikkea kirjeet paljastavat sen, että tämä siivestyneistö, jonka juuret ja vaikutteet olivat ulkomailla, yhdisti siihen ne muokailaisuuden ja kansallisen

ominaispiirteet, joita me olemme tottuneet pitämään suomalaisuutena.

Kirjeitten runsaus johtuu siitä, että pojat Armas ja Eero osalevat pitkiä aikoja Pariisissa, Berliinissä ja Pietarissa opiskelemissa. Ja kuvernööri Alexander Järnefelt vai- kuttaa edustaneen aikansa ”pappa betalar” –arvomailmaa. Sen ta- kaa tuntuu erikoiselta, että Eero-poika kutsuu häntä keisariksi! Mutta ehkä ilmaus kuvaa hyvin perheen tunneilmastoa. Isän oli vaikea hyväksyä poikaansa eriäviä

sentään 1800-luvun loppupuolta. Mutta yksi on kuitenkin ajatonta: taiteen teossa raha on yhtä keskeinen kysymys kuin nykyäänkin. Siitä on alati puute.

TERHI LAITINEN

RISTIVETOA

Tule vaikka pystymetsästä!

Kutsu yhteyteen -messussa välttyy liturgialta ja pönötykseltä.

”On mukavaa tehdä yhdessä samanhenkisten kanssa. Kutsu yhteyteen -messuun tulee kuin kotiin”, kertoo **Helmi Pirskanen** Karttulan seurakuntakodin keittiön ovella. Hän on ollut apuna valmistamassa iltapalaa ja jakamassa pikareita ehtooillaisella.

”Meillä täällä on ihania vapaaehtoisia ja auttaminen on luontevan arkipäiväistä. Hyvien ystävien seurassa on hyvä olla.”

Kutsu yhteyteen -messuja on järjestetty Karttulassa viime keväästä saakka. Kuopion alueella toimintaa on ollut ennen Karttulaa Päivärannan, Puijon, Kallaveden ja Petosen alueilla. Kallaveden seurakunnan pastori **Anni Tanninen** on ollut mukana paimenena ja kannustajana.

”Kutsu yhteyteen syntyi aikoinaan tarpeesta järjestää tilaisuuksia, joihin voi tulla vaihtokaa ja vaikkapa niin sanotusti pystymetsästä. Ettei olisi kynnystä tulla kirkkoon. Tarkoituksena on, että tavalliset ihmiset kohtaavat tavallisia ihmisiä. Työntekijäkeskeisyys on taka-alalla ja messua ovat tekemässä seurakuntalaiset.”

Ehtoollinen vietetään messun alussa. Pie-nimmät on otettu huomioon siten, että yhteisen ehtoollisen jälkeen he voivat siirtyä omaan lastenpisteeseensä, kun aikuiset jatkavat sanan kuuntelemista. Liturgisia osia ei ole oikeastaan ollenkaan, joten mukana pysyy, vaikka ei ymmärtäisi kirkkokaavasta mitään. Opetuspuheen lisäksi seurakuntalainen saa äänensä kuuluviin. Jokaisessa illassa on lyhyt seurakuntalaisen puheenvuoro.

Nähdään, kuullaan ja kohdataan

Musiikille halutaan antaa messussa aikaa. Usein mukana on bändi tai lauluryhmä.

”Lauluissa on huomioitu, että niissä pyysisi helposti mukana. Messun ylistysosudessa suuntaamme katseemme pois itses-tämme Jeesukseen. Musiikki on menevää ja iloisaa.”

”Issa roolissa on myös rukous. Rukoilemme niin yhteisten asioiden kuin henkilökohtaisten huolien puolesta. Rukouksia voi kirjoittaa lapuille ja illan jälkeen on mahdollisuus esirukoukseen tai sielunhoidolliseen keskusteluun. Kumpi jokainen saisi tulla nähdä, kuulla, ja kohdataksi”, Tanninen pohtii. Karttulan Kutsu yhteyteen -messussa vieraili maaninkalainen Gospeliago -lauluryhmä. Kitaristi **Juha Kivinevalle** ilta oli uusi kokemus. Iso kysymysmerkki vaihtui hyvään

KUVAT: HANNA KARKKONEN

Emma Tiihonen ja **Juha Kivineva** tulivat Karttulan seurakuntakodille Siilinjärveltä. Kivineva soittaa kitaraa Gospeliago -lauluryhmässä

tunnelmaan ja vastauksiin. Uusia ajatuksia ja ideoita heräsi iltakahvilla.

”Maaningalla pidämme teehetkiä rukouksen ja musiikin parissa. Niissä on hieman samoja elementtejä kuin tässä formaatissa. Mietimme nyt, että miten voisimme yhdistää teehetkeemme ehtoollisen, kuten tämän päivän tilaisuudessa”, Kivineva tuumaa pöydän äärellä.

HANNA KARKKONEN

Helmi Pirskanen oli auttamassa keittiössä ja ehtooillaisella. ”Tärkeää näissä messuissa on juuri se, että jokainen voisi halutessaan palvella ja olla tekemässä itse omannäköisiä tilaisuuksia”, pastori Anni Tanninen toteaa.

KYSY USKOSTA

Miksi kuulua kirkkoon, kun en usko?

Moni kirkosta eroamista miettivä kokee, että usko Jumalaan ja tuonpuoleiseen on loppunut. Entistä lapsen uskoa ei enää ole.

Joskus onnettomuus, läheisen kuolema tai jokin muu yksittäinen tapahtuma on synnä tähän. En voi uskoa hyvään Jumalaan, kun näin kamalaa on tapahtunut.

Toisinaan usko hiipuu vähitellen. Ilta-rukous jää, eikä uskonasioiden kanssa olla mitenkään tekemisissä. Elämä vain suuntautuu toisaalle.

Miksi kuulua kirkkoon, kun en enää usko?

Kysymyksen taustalla on oletus siitä, että kirkkoon kuuluvien ihmisten pitäisi uskoa, ja vielä aika lujasti. Että kunnan kristitty kokee omakseen suurimman

osan siitä mitä kirkko opettaa.

Jos tämä oletus pitäisi paikkansa, monet kirkon työntekijätkin joutuisivat eroamaan kirkosta. Hekin nimittäin epäilevät ja kipuilevat uskonsa kanssa.

Jos heiltä kysyy uskosta Jumalaan, he eivät väitä uskovansa mitenkään sata-varmasti. Uskon ja epäilen, he sanovat. Joku ehkä siteeraa erästä raamatunkoh-taa, jossa muuan mies sanoo Jeesukselle: ”Minä uskon, auta minun epäuskoani.”

Epäily ja kipuilu kuuluvat kristinuskoon. Paavalin mukaan uskon aarre on katkettu saviastioihin. Toisin sanoen, usko on aina haurasta. Pieni kolahdus – ja se valuu maahan kuin vesi.

Jos tuntuu siltä, ettei usko enää Jumalaan, tilanne ei ole mitenkään kummallinen. Näkymättömiin asioihin tarttuminen vain on tällaista. Välillä niistä saa kiinni, välillä ote irtoaa.

Näkymättömät asiat eivät kuitenkaan häviä silloin, kun oma usko niihin loppuu. Jumala ei katoa sinä päivänä, kun lak-kaan uskomasta häneen.

Oman uskon loppumista ei pitäisi ottaa liian vakavasti. Se kertoo vain siitä, miltä minusta nyt tuntuu ja miltä asiat näyttävät minusta olevan. Jumala pysyy silti ennallaan.

Siksi uskon loppumisesta seuraa yllättävä johtopäätös. Silloin varsinkin on hyvä pysyä kirkon jäsenenä. Kirkko nimittäin uskoo jäsentensä puolesta. Näin se kantaa uskonsa menettänyttä. Kirkon usko on verkon kaltainen hengellinen voima, joka ympäröi jokaisen kristityn. Myös heidät, jotka eivät enää itse jaksaa uskoa.

Uskon menettäminen ei siis merkitse hengellisen yhteyden katkeamista kirkkoon. Päinvastoin. Silloin kirkko pitää

jäsenestään kiinni entistään lujemmin.

Siksi kirkosta ei kannata erota vain siksi, ettei enää koe uskovansa sen asiaan.

Sitä paitsi tilanne saattaa muuttua, sillä tulevaisuus kuuluu Jumalalle. Ehkä usko palaa jonakin päivänä.

Tai huomaa, ettei se koskaan ollutkaan jättänyt minua. Minä vain luulin niin.

Teologian tohtori Kari Kuula vastaa palstalla kysymyksiin kirkosta ja uskosta. Lähetä kysymyksiä osoitteeseen kirkkojakoti@evl.fi

KIRKKO & KOTI

16

19.11.2014

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti. 101. vuosikerta.

Seuraava numero ilmestyy 3.12.

Julkaisija: Kuopion evlut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, puh. 017 158 111, faksi 017 158 288, www.kuopionseurakunnat.fi.

Toimitusneuvosto Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen, Kirsi Leino, Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama

Toimitus
Kirjastokatu 5 A 1, 70100 Kuopio
etunimi.sukunimi@evl.fi

Tiedottaja
Merja Tapio
puh. 040 4848 236

Verkkotoimittaja (vs.)
Tuija Hyttinen
puh. 040 4848 514

Taitto: Kotimaa Oy

Ilmoitukset:
Pirjo Teva
puh. 020 754 2284, 040 680 4057
pirjo.teva@kotimaa.fi

Tiedottaja (vs.)
Heli Haring
puh. 044 414 4801

Tilaukset:
Kuopion ulkopuolelle 20 €/vuosikerta.

Jakelu:
Itella Posti Oy, Suora Lähetys Oy.

Jakelupalautte:
jakelupalautte@kotimaa.fi
www.suoralahetyks.fi, puh. 017 264 7800

Painos 73 670 kpl

KOTIMAA

www.kirkkojakoti.fi
www.facebook.com/kirkkojakoti

KOTIMAA

”Nepalista päällimmäiseksi jäivät mieleen iloiset ihmiset”, JP Leppäluoto muistelee.

Nepal oli rankka kokemus

Rokkari JP Leppäluodon ensimmäinen käynti kehityksmaassa oli aivan erilainen kuin mihin hän oli varautunut.

”Se oli hieno, mutta raskas kokemus. Matkan jälkeen meni muutama viikko ennen kuin pystyin puhumaan asioista objektiivisesti”, Leppäluoto muistelee.

Juha-Pekka eli JP Leppäluoto on raahe-laissyntyinen, nykyisin Tampereella vaikuttava muusikko, joka tunnetaan muun muassa *Charon*- ja *Harmaja*-nimisistä kokoonpanoista. Hän on mukana myös *Raskasta Joulua* -projektissa, joka tulevan joulun alla kokoaa jo kymmenettä kertaa yhteen suomalaiset metallimusiikin tähdet esittämään tuttuja joululauluja metalliversioina. *Raskaan Joulun* yhteistyö *Kauneimpien Joululaulujen* kanssa vei Leppäluodon keväällä kymmeneksi päiväksi Nepaliin tutustumaan Suomen Lähetyseuran työhön.

”Matkan aikana kasvoin ihmisenä varmaan puolen vuosikymmenen verran. Haluan Nepalin-terveisinä kertoa ehkä sen, että toivo on elämässä pieninä rippeinä, siinä miten suhtaudumme asioihin. Onnellisuus ei vaadi niin paljoa, se on hirveän pienestä kiinni”, rokkari kiteyttää matkakokemuksensa.

Pieni teko – suuri muutos

Suomen Lähetyseuran *Kauneimmat Joululaulut* soivat tänä vuonna kehitysmaiden äi-

tien hyväksi. Leppäluoto tutustui Nepalissa yhteisönkehitystyöhön, muun muassa äiti-ryhmien toimintaan ja äitiysterveystuhoon. Hän vieraili kohteissa, joissa työtä oltiin vasta aloittamassa, ja kohteissa joissa työn tuloksia oli jo nähtävissä.

”Oli mahtavaa nähdä vaatimaton synnytysklinikka vuoristossa ja todeta, miten pienellä voidaan saada aikaan suuria muutoksia. Naiset siellä olivat huomanneet, miten voivat tehdä asiat paremmin ja olivat alkaneet levittää sanomaa. Tykkään kovasti mallista, jossa sysätään jokin asia liikkeelle, saadaan ihmiset innostumaan ja viemään sitä sitten itse eteenpäin.”

”Onnellisuus on hirveän pienestä kiinni

Leppäluoto oli yrittänyt valmistautua matkaan etukäteen, mutta joutui toteamaan, että Nepal näytti paikan päällä silti hyvin erilaiselta kuin mitä hän oli kotisohvalla kuvitellut. Matkan lopulla hän kärsi selvistä kulttuurishokin oireista. Nyt, kun matkasta on kulunut jo jonkin aikaa, hän pystyy katsomaan asioita taas vähän etäämmältä.

”Päällimmäiseksi jäivät mieleen äärimmäi-

nen vieraanvaraisuus, sekä iloiset ihmiset ja heidän uskonsa tulevaisuuteen kaikesta huolimatta. Ihmisten hätä ja ongelmat asettuivat aivan uuteen perspektiiviin. Emme voi katsoa kaikkea länsimaisten lasien läpi: emme voi verrata nepalilaisten ongelmia ja meidän ongelmiamme, vaan kummatkin pitää asettaa omaan perspektiiviinsä.”

Yhteistyö oli nappivalinta

Raskasta Joulua starttaa marraskuun puolivälissä kymmenvuotisjuhlakiertueelle, johon sisältyy yli 20 konserttia. Leppäluoto on ollut mukana alusta alkaen.

”Aluksi tehtiin pieniä yökerhokeikkoja ja nyt se on paisunut näihin mittasuhteisiin – teemme ensimmäiset jäähallikeikkamme. Meillä on mahtavan tiivis kaveriporukka, **Korhosen Erkka, Hietalan Marco, Kakon Toni, Aholan Jarkko** ja muut. Jouluihin on saanut taas sellaisen lapsenomaisen merkityksen. Odottaa, että näkee kavereita, pääsee heidän kanssaan reissaamaan ja tekemään mahtavia konsertteja.”

Yhteistyötä Lähetyseuran *Kauneimpien Joululaulujen* kanssa *Raskas Joului* tekee nyt toista kertaa.

”Aluksi yhteistyö Lähetyseuran kanssa jännitti. Kun sitten näin, miten yleisö otti asian vastaan ja allekirjoitti idean lahjoittamalla, niin totesin, että tämä-

hän on ihan nappivalinta ja sopii tälle porukalle.”

Leppäluoto on käynyt *Kauneimmat Joululaulut* -tilaisuudessa joskus Raahessa asessaan. Hänen oma lempijoululaulunsa on *Konstan joululaulu*, jota hän on esittänyt myös *Raskasta Joulua* -konserteissa.

”Se on rankka, mutta kaunis tarina, joka pistää ajattelemaan.”

On mahdollista, että tulevaisuudessa *Raskaan Joulun* kuullaan myös originaaleja, uusia joululauluja. Millainen sitten olisi JP Leppäluodon tekemä joululaulu?

”Minä olen aika mollivoittoinen säveltäjä. Aihe löytyisi ehkä omasta lapsuudesta – kaikki joulut eivät menneet nappiin, mutta kaikesta on selvitty”, hän kertoo.

KIRSI ELO
Suomen Lähetyseura

www.raskastajoulua.com
www.kauneimmatjoululaulut.fi

